

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiumei útca 5-7. Telefon: 159-480, 269-1001

A szerkesztési és kiadási a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. november 16.

bb 1. az európa könyvkiadó megvitatja jövő évi tervét az olvasókkal

i v/gk-lm sr

1962. november 16

az európa könyvkiadónál megkezdtek az 1963. évi terv-ankétok sorozatát. az olvasókkal megvitatják jövő évi könyvkiadási tervüket.

az első ilyen megbeszélést - a 3. kerületi népfrent-bizottsággal közösen - már megtartották és a következő hetekben az ország több városában - miskolcon, székesfehérvárott, veszprémben, győrött, pécssett, kaposvárott, szekszárdon, egerben - ismertetik az irodalombarátokkal a terveket. decemberben néhány budapesti nagyüzemben is tartanak ankétot, s várják a gyári munkások, dolgozók észrevételeit, javaslatait, kívánságait. a kiadó - a tervek szerint - mintegy 140 művet jelentet meg 1963-ban./mti/

..-

bb 2. a „törvények szelleme,, új magyar kiadásban

i ms/hné-lm sr

1962. november 16.

montesquenek, a felvilágosodás nagy filozófus-jogászának főműve „a törvények szelleme,, páratlan hatást gyakorolt korának és az utána következő időknek gondolkodóira és gyakorlati politikusaira. voltaire az ész és az igazság kodexeként értékelte a művet. az államhatalom megosztásáról, mint a szabadság biztosítékáról szóló elmélet valóságos bibliája lett a 19. század liberális törvényhozóinak. hazánkban 1833-ban jelent meg a mű első teljes fordítása, amely ma már természetesen elavult. ez készítette az akadémiai kiadót, hogy tudományos igényű, új kiadásban jelentesse meg ezt a ma is frissen ható, élvezetes művet. „a törvények szelleme,, új kiadása az állam és jogtudományok úttörői című sorozatban jelent meg. tudományos igényű magyarázó jegyzetekkel ellátva. a műhöz mátrai lászló akadémikus „montesquieu, a felvilágosodás filozófusa,, és dr. hajdu gyula egyetemi tanár „az ész és a szabadság kodexe,, címmel irt értékes bevezető tanulmányt. a fordítás csécsy imre és sebestyén pál munkája./mti/

..-..-

20.08/n

-1-

Handwritten signature or mark.

bb 3. a radioaktív izotópok felhasználásával automatikusan szabályozza a zárt tartályban levő folyadékok szintjét az új magyar berendezés

i tz/tm szb ki

1962. november 16.

korszerű, radioaktív izotópokkal működő berendezés „született”, hazánkban az országos atomenergia bizottság izotóp intézete, a gamma optikai művek és az almaszfűtői tím-földgyár szakembereinek együttműködése révén.

egy ipari folyamatoknál alapvető követelmény, hogy különböző folyadékok, oldatok szintje a tartályban ne emelkedhessen túl, illetve ne süllyedhessen mélyebbre bizonyos határon. ha a technológia feltétlenül megköveteli a teljesen zárt tartály használatát, a folyadék szintjének jelzésére a legmegbízhatóbbak a radioaktív izotópokkal működő berendezések. ezek ugyanis a megszabott folyadékszint magasságában keskeny gamma-sugárnyalábot bocsátanak át a tartályon, és különböző színű lámpák kigyulladásával, vagy más módon jelzik, hogy a sugarak csak levegőn, illetve vákuumon, vagy pedig folyadékon haladtak-e keresztül, vagyis hogy a folyadék szintje alacsonyabb, avagy magasabb-e az előírt-nál. ennél a megoldásnál azonban még feltétlenül szükség van az emberre, aki a tartályt a jelzés alapján szükség szerint feltöltse, vagy megcsapolja.

a magyar szakemberek most ezt a nálunk is meghonosított jelzőberendezést eredeti magyar megoldásokkal automatikus radioaktív szintszabályozóvá fejlesztették. új berendezésük a folyadék szintjének változásai szerint közvetlenül a feltöltő, vagy ürítő tolézáraknak „ad parancsot”, hogy újabb anyagot engedjenek a tartályba, vagy lecsapolják a többletet. ezzel tehát a szint szabályozását is sikerült az embernél sokkal pontosabban dolgozó műszerekre bízni.

az új berendezés első két példánya az almaszfűtői tím-földgyár egyik 27 tagú tartálysorának első két tartályán már teljes mértékben be is váltotta a hozzáfűzött reményeket. a közeljövőben a többi 25 tartályt is felszerelik, az igen pontosan működő műszert azonban természetesen másutt is ugyanilyen jól lehet felhasználni a folyadékszint szabályozására.

a távolabbi terv most már ennek a berendezésnek egyéb, egymással szorosan összeműködő, a hőmérséklet, a nyomás, a nedves-ség, a súly, az órlési sebesség, stb. mérésére alkalmas automatikák kidolgozásával - ugynevezett programszabályozó rendszerrel való továbbfejlesztése. ez a berendezés aztán már az egész gyártási folyamatot, minden emberi beavatkozás nélkül, automatikusan irányítja majd, a feladatul megszabott terveknek megfelelően.
/mti/

20.15/n

-2-

bb 4. felvették téli tollruhájukat a költöző madarak - pettyes hátú buvár érkezett a fehérteői rezervációba

vid j szb ká

1962. november 16.

a szegeddel határos fehérteői rezervációban ismét a szokott-nál élénkebb a „légi forgalom”, a közelgő hideg elől madarak ezrei - bibicek, récék, szalonkák és pölingok seregei - vonulnak dél felé.

a védett területen megpihenő szárnyas vándorok - különösen a kanalas- és csörgőrécék - szemmel láthatóan felkészültek a hideg időszakra, s felvették téli tollruhájukat. ez az „öltözet”, már nem diszes, hanem egyszerű szürke. ebben vészeli át a telet. kora tavasszal majd ismét „kiöltöznek”, s pompás tarka tollazatban fogadják a kikeletet.

egy ritka északi vendég, a pettyeshátú buvár is megjelent „vadvizországból”, a grönland és a spitzbergák vidékén fészkelő madár ugyancsak „egyszerű ruhában”, jött: az egyébként fekete-vöröses színű, tarka pettyekkel ékesített halászmadár tollazata most sötétszürke. /mti/

-.-

bb 5. érdemes volt várni a szürettel: csaknem 20 mázsa aszuszemet szedtek a tarcali kutató intézet tábláin

vid j szb ká

1962. november 16.

tokajhegyalján, a tarcali szőlészeti kutató intézet 80 holdas szőlőskertjében csak október végén kezdték meg a furmint és a hárslevelű szedését, s a szürettel nem siettek. a verőfényes nappalok és a dércsöpte reggelek hatására ugyanis a szőlőbogyókban megindult a nemes rothadás, s így jó aszutermesre számítottak.

az eredmény megfelel a várakozásnak. az erős napfényű október után a november eleji kisebb esők megduzzasztották a bogyókat, amelyeknek héja elvékonyodott és megrepedt, így a nemes rothadás meggyorsult. a kutató intézet szarvas-szőlőjében a furmint és a hárslevelű tőkéről eddig csaknem 20 mázsa aszuszemet szedtek. ez a mennyiség 100 hektoliter három puttonyos aszabor készítéséhez elegendő. a még szedetlen táblákon előre láthatóan a jövő hét végén fejezik be a szüretet, s remélik, hogy magas cukorfoku, édes szamorodni, valamint aszabor készítéséhez szükséges mustot nyernek. /mti/

-.-

20.25/n

-3-

bb 6. vállalati anyagokat loptak - szabadságvesztésre ítélték az orgazdákat is

1 bc/tm-Lm sr

1962. november 16.

varga jános, a szerelvényértékesítő vállalat festő és dekorációs dolgozója folyamatosan nagy mennyiségű anyagot lopott munkahelyéről, s adott el pénzért galambos józsef, fővárosi kisiparosnak, ezenkívül kapcsolatba lépett fried miklóssal, a kisiparos alkalmazottjával: neki fényképezőgépért, optikai eszközökért juttatott különböző anyagokat, a lopott áruk egy részét varga közvetlenül a kisiparos műhelyébe szállította, másik részét pedig a vállalat közelében lakó halasi sándorné orgazda segítségével juttatta el oda.

galambos hasonló „üzleti” kapcsolatot teremtett ficsor ferencsel, a fémszerelvényárugyár dolgozójával is. ficsor szintén sok anyagot vitt munkahelyéről a kisiparosnak, ha a kész áruk között nem volt galambos igényének megfelelő, akkor ficsor két munkatársával vállalati anyagból, munkaidő alatt elkészítette a szükséges alkatrészeket.

a központi kerületi bíróság galambos józsefet háromévi és hathónapi szabadságvesztésre, 20 000 forint pénzbüntetésre, varga jánost kétévi szabadságvesztésre, fried miklóst és ficsor ferencet egy-egy évi szabadságvesztésre, valamint pénzbüntetésre többi társukat pedig rövidebb tartamu, részben felfüggesztett szabadságvesztésre, illetve pénzbüntetésre ítélte. a bíróság ezenkívül több mint ötvenezer forint megfizetésre kötelezte a kár-okozókat./mt1/

20.24/n

bb 7. egészségesebbek az iskolás gyerekek, mint a korábbi években - önkiszolgáló rendszer az üzemi éttermekben - tudósítás a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságainak üléseiről

1 zs/sze/m/sr

1962. november 16.

a kerületi tanácsok vezetői az elmúlt napokban több egészségügyi kérdéssel foglalkoztak, Zuglóban például a gyermek- és ifjúsági szakorvosi ellátás helyzetéről szóló jelentés szerepelt a végrehajtó bizottság ülésének napirendjén. a beszámolóból kintűnt, hogy a 14. kerületi diákok általában egészségesebbek, fejlettebbek, mint pár évvel ezelőtti társaik voltak, az iskolaszakorvosi rendelőintézet belgyógyászai, szemészei, fogászai és egyéb szakorvosai rendszeresen vizsgálják, kezelik és gyógyítják a diákokat, s egy év alatt több mint 40.000 szakvizsgálatot végeznek el. az intézet kimutatásai alapján megállapítható, hogy például fejlődési rendellenesség jóformán csak szerényosan fordul elő a gyerkeknél, annál gyakoribb viszont a száj- és garatüreg megbetegedés, valamint a luddalp. az iskolaorvosok feljegyzései szerint viszonylag még mindig gyakori a fiatalok között a struma, a szem fénytörési hibája és a hallásszervi megbetegedés.

figyelemreméltó a gyermekegészségügyi szakemberek másik tapasztalata: az iskolás gyermekeknek mintegy 90 százaléka fogászati gyógykezelésre szorul, s csupán a diákok 9-10 százalékának épp a fogazata. az orvosok véleménye szerint egyébként a gyermekek egészségére - elsősorban idegállapotára és vérnyomására - károsan hat a helyenkint még tapasztalható túlterhelés. érdekes viszont, hogy a túlterhelést az esetek nagyrésztében nem az iskolai tananyag, hanem a feleslegesen sok különóra - nyelvtan, zene, balett-tanulás, stb - okozza.

a kistérségi tanács végrehajtó bizottsága a kerületi üzemi konyhák higiéniai helyzetét, és az ételek minőségét vizsgálta. a vöröscsillag traktorgyár üzemi konyhájáról például megállapították, hogy ma már nehezen tudja lebonyolítani a naponkénti csaknem két- és félezres forgalmat. az étterem korábban műhelycsarnok volt, s bár pár évvel ezelőtt még megfelelt a követelményeknek, jelenleg egy-egy étkeztetést hat turnusban kell lebonyolítani, a váltások pedig szinte minden esetben hosszas várakozással, torlódással járnak. a vöröscsillag férfiruhagyárban elsősorban a konyha berendezését kellene korszerűsíteni, s új gépi eszközökkel kiegészíteni. sürgető feladat a szellőztetés megoldása is. az elektromos készülékek és mérőműszerek gyárában az üzemi konyhát előkészítő helyiségekkel kellene bővíteni, a kistérségi husipari vállalatnál pedig a konyha részére meleg folyóvízről kell mielőbb gondoskodni - állapították meg a tanács vezetői. /folyt. köv./

8.12/a

- 5 -

bb 7. /egészségesebbek ... 1. folyt./m

az üzemekben tartott kisebb közvéleménykutatás tapasztalatai szerint a kispesti gyárak dolgozói általában elégedettek az étel mennyiségével, minőségével és változatosságával. többnyire azt javasolták, hogy vezessék be a szombatonkinti közétkeztetést. indítványozták azt is, hogy az üzemi konyhák étlapján az eddiginél gyakrabban szerepeljen sülttészta és gyümölcs.

a kerület kereskedelmének vezetői az észrevételeket még azzal egészítették ki, hogy a kispesti nagyüzemek konyháinak tervezett bővítésekor, korszerűsítésekor a gyári éttermeket önkiszolgáló éttermekké kell átépíteni. ezzel jelentősen javítható az étkezés kulturáltsága: gyorsabban lebonyolítható az ebéd, s így a déli szünet nagyobb részét tölthetik pihenéssel a munkások. /mti/

...-

bb 8. községi vitafórumokon tárgyalják meg a népgazdaság előtt álló új feladatokat

1 di/gk/m/sr

1962. november 16.

mintegy másfél-két évvel ezelőtt új akció bontakozott ki a népfront mozgalomban. a lakosság minden rétegének bevonásával hozzáfogtak a népgazdaság előtt álló új legfontosabb feladatok megvitatásához. ezzel egyidejűleg egy-egy cél mielőbbi eléréséhez társadalmi hozzájárulást is kezdeményeztek.

az eseménysorozat első szakaszában az általánosabb jellegű tennivalókról tanácskoztak. így például a második öt éves terv legfontosabb jellemzőiről, elveiről folytattak eszmecsereket. következő lépésként kiválasztották azt a területet, amelyen a legjobban kamatoztathatják a népfront segítségét. a népfront-bizottságok tevékenységének középpontjában a mezőgazdaság legfontosabb feladatai kaptak helyet. az elmúlt hónapokban egy-egy szakterület legkiválóbb művelőinek - köztük akadémikusok és egyetemi tanárok - részvételével országos tanácskozásokat rendeztek a kenyérgabona-ellátás, az öntözés és a belvizrendezés, a szőlő- és gyümölcsstermesztés, valamint a takarmány- és a mezőgazdasági áruterelés fejlesztésének feladatairól. a vonatkozó anyagot sokszorosítva közreadták, s eljuttatták a városok és a községek népfront-bizottságainak vezetőihez, aktivistáihoz. ezekben a hetekben és hónapokban a kisebb településeken folytatódik az akció.

a hazafias népfront országos tanácsánál elmondták az mti munkatársának, hogy ebben az időszakban már nem általános jellegű kérdésekről beszélgetnek a lakossággal, s folytatnak véleménycserét, szakemberekkel hanem áttérnek a községek előtt álló sajátos feladatok megvitatására, meghatározására. /folyt. köv./

8.45/a

bb 8. /községi ... 1. folyt./ m

az akciót összekapcsolják a jövő évi fejlesztési tervek kidolgozásával, a lakosság javaslatainak felkarolásával. a vitákban részvevő népfront-aktivisták tanácsokkal segítik a községek vezetőit, hogy milyen célokra költethetik a leggazdaságosabban az 1963-ra rendelkezésre álló összeget, milyen feladatok megoldásához kezdeményezzenek társadalmi munkát, stb. azzal is foglalkoznak majd, hogy a termelőszövetkezetek miként szervezhetnék meg ésszerűbben munkájukat, milyen növények termesztésével vehetnék ki legjobban részüket a népgazdaság előtt álló feladatok megoldásából. /mti/

...-

bb 9. tizenegy új gyártmány a gyapjúmosó- és finomposztógyárban

1 sz/sze/m/ki

1962. november 16.

a gyapjúmosó- és finomposztógyárban összegyűjtötték, hogyan dolgoztak a pártkongresszus tiszteletére indított munkaverseny eddigi szakaszában. munkájuk mércéjének az élüzem-szintet tekintik, s úgy irányították a munkák menetét, hogy a feltételeknek elegendő legyenek. ezért ütemesebbé tették a termelést, a termelékenységet pedig a vállalt 3 százalékos helyett 4,1 százalékkal növelték.

nagy gondot fordítottak a gyártmányfejlesztésre, az áruválaszték bővítésére. a gyár kollekciójából a várt 5 helyett 11 új szövetfajtát fogadott el a kereskedelem. mintáztak új kabát-, ruha- és kosztümszöveteket. az üzletkebe kerülő új kelmek közül a felcsut, a danubius, az anette, a saville, a senerella, a koltó, a maglód elnevezésű anyagok mind a gyapjúmosó készítményei. a felcsut például az eddiginél könnyebb finom kabátszövet alapanyagának 90 százaléka gyapjú, 10 százaléka pedig a tartósságot növelő szintetikus szál. mintázatát egymáshoz közelálló sötét tónusú színekkel állították össze. a május 1. ruhagyár és a zalaegerszegi ruhagyár a szövet különböző változataiból női, illetve férfikabátot varr. a danubius nagykokás női kabátanyag, a spricelt anette szövet pedig női kosztümrre, illetve férfi zakóra alkalmas kelme. valamennyiből már többtízezer méter került forgalomba, részben méterárúként, részben konfekcióáru formájában.

a npokban kezdték meg a női és gyermekruhának szánt pepita és nagyobb kokás senerella és saville elnevezésű szövetek gyártását. a kétféle új anyagból a debreceni ruhagyár több mint 30.000 méter rendelt. ugyancsak most kerültek le a szövőgépekről a karát nevű könnyű tropikál első végei is. ebből a kereskedelem negyedik negyedévi szállításra 16.000 négyzetmétert kért. /mti/

...-

8.50/a

bb 10. elkészült az első szövetkezeti lakóház békéscsabán

vid/szf/te/m

1962. november 16.

békéscsabán, a holt-körös partján, az utóbbi években modern városrész épült, az építkezést a következő öt évben folytatják, a tervek szerint körülbelül 800 lakást építenek még a vasutállomás környékén, a volt vásártéren. nagyrésztük szövetkezeti ház lesz, a vásártér beépítése nemrégiben megkezdődött, s már el is készült ott békéscsaba és a megye első szövetkezeti lakóháza, a négyemeletes, 39 kétszoba-fürdőszobás szövetkezeti tömbházba rövidesen beköltöznek a lakók. /mti/

...-

bb 11. megkezdődött a karácsonyi pulykák feldolgozása

vid/j/m/ká

1962. november 16.

a törökszentmiklósi baromfifeldolgozó vállalatnál megkezdődött a karácsonyi pulykák feldolgozása, a vállalat az ünnepekig 200.000 izletes husu állatot tárol, illetve szállít a hazai kereskedelemnek, valamint külföldre, az idén a legnagyobb külföldi megrendelők a nyugatnémetek, de eljut a magyar pulyka az olasz és az angol családok asztalára is, hazai fogyasztásra szánt pulykákat törökszentmiklósról a hűtőházakba irányítják, s közvetlenül az ünnepek előtt hozzák majd forgalomba. /mti/

...-

bb 12. százötven évvel ezelőtt született a modern magyar térképészet uttörője - honvédezredes volt a szabadságharcban, utána együtt raboskodott rémer flórisal

i ms/gk/m/sr

1962. november 16.

hétfőn ünneplik sopronban téth ágoston egykori honvédezredes, a 19. századi magyar térképészet uttörője születésének 150. évfordulóját, téth ágoston 1812 márciusában született, hivatásos katonának készült, a bécsi katonai akadémián végezte tanulmányait, az osztrák hadseregben századosi rangig vitte, állandóan képezte magát, tanult a katonai műszaki főiskolán is, majd a bécsi katonai földrajzi intézetben szolgált és résztvett a 19. század első felében Magyarország második katonai fölmérésében, amire azért került sor, mert a haditechnika fejlődése szükségessé tette a magassági adatok pontos megjelölését is a térképeken, bécsben nősült, osztrák nőt vett feleségül, aki azonban férje hatására teljesen magyar érzelmű lett. /folyt. köv./

9.10/a

- 8 -

bb 12. /százötven ... 1. folyt./ m

téth ágoston - sok más fiatal hivatásos katonatiszttel együtt - résztvett a szabadságharcban, legnagyobb katonai sikerét a hegyesi csatában aratta, ahol perczel tábornok hadosztályának vezetését átvéve, fényes győzelmet aratott az osztrákokon, utána bem tábornok hadseregéhez került, majd kolozsvár városparancsnoka lett, sok térképmásolatot készített behívott mérnökökkel bem részére.

a világosi fegyverletétel honvédezredesi rangban érte, téth ágoston nem menekült, pedig régi tanára, az osztrák hadsereg tábornoka, franz hauslab barátilag figyelmeztette, halálra ítélték, de haynau bukásakor sok más elítélttel együtt neki is megkegyelmeztek, ezután nyolc évig raboskodott, társai között volt rémer flóris és sok más neves szabadságharcos.

amikor - nyolc év után - amnesztiát kapott, deák ferenc segítségével a zala megyei salomvárra került, ahol egy kis birtokot bérelt, később a keszthelyi gazdasági akadémia alsó tagozatának lett a tanára.

a kiegyezés után gróf mikó imre közlekedésügyi miniszter kérésére elvállalta a minisztérium topográfiai osztályának vezetését, feladta nagy lelkesedéssel készült, hosszabb tanulmányutakat tett külföldön, franciaországban, svájcban, olaszországban, németországban, belgiumban, sokat küzdött azért, hogy a bécsi katonai földrajzi intézetet - mint közös intézményt - osszák ketté, s egyik része kerüljön magyarországra, ez a terve azonban nem valósulhatott meg, sőt, azt is meg kellett érnie, hogy a topográfiai intézetet, amelynek élén megteremtette a korszerű magyarországi térképezés alapjait és több kitűnő térképet készített, végül is beolvasztották az állami nyomdába, nemzetközi tudományos fórumok segítségét is igénybe véve, küzdött korszerű magyar csillagvizsgáló intézet felállításáért és a fölméréseknél a szabatos szintezés bevezetéséért, de hiába, ettől elkedvetlenedve és betegségtől is kinezva nyugdíjba vonult.

utolsó éveit bécsben töltötte, felesége - az elhunyt végakarathoz híven - sopronban, temettette el és maga is sopronba költözött, a nagy uttörő emlékének úgy áldoztak tudós utódai, hogy sírhelyét geodéziailag bemérték, s ma is mint mérőpont szerepel. /mti/

...-

9.20/a

- 9 -

bb 13. négyszáznegyvenezer tanuló politikai oktatása az általános iskolákban

i vt/hné vm

1962. november 16.

1958-59-ben az általános iskolák felső tagozatos tanulóinak még csak 10.7 százaléka vett részt politechnikai oktatásban. ma már 2316 általános iskolában 440.000 diák részesül ipari, illetve mezőgazdasági jellegű képzésben. ez 66 százaléka a felső tagozatos tanulóknak.

a gyerekek gyakorlati oktatásába mind több ipari és mezőgazdasági területen dolgozó szakember - nem hivatásos pedagógus - kapcsolódik be. számuk az idei tanévben már meghaladja a többszázat, s ugyanakkor mind több nevelő ismeri fel a munkaadatás jelentőségét. a korábbi években 2200 pedagógus és szakmunkás szerezte meg a politechnikai oktatáshoz szükséges ismereteket.

az iskolai műhelyekben a különféle munkagépek, motorok ezrei állnak rendelkezésre a gyakorlati oktatáshoz. a mezőgazdasági jellegű alapismereteket több mint egymillió négyszögöl gyakorlati területen sajátítják el a diákok.

a művelődésügyi minisztérium terve szerint az 1963-1964-es tanévben újabb 50 általános iskolában vezetik majd be a gyakorlati képzést. az abban résztvevő tanulók száma ekkor már meghaladja a félmilliót, ami a felső tagozatosok csaknem 75 százalékanak felel meg./mt1/

bb 15. jó hír a budapesti postásoknak: ötezer lépcsőházi levélszekrényt küldenek jászberényből a fővárosba

vid szf/te vm

1962. november 16.

lépcsőházi levélszekrények gyártását kezdték meg a jászberényi műszerész ktsz-ben a budapesti postaigazgatóság megrendelésére.

a szekrényeket a többemeletes épületek földszintjén helyezik majd el, hogy a postásoknak ne kelljen minden postai küldeményt helybevinniük. a falra erősíthető, wernheim-záras szekrényeket akkorára méretezik, amekkorában újságok, kisebb könyvküldemények is elférnek. könnyebb kezelhetőség céljából 3-4 rekesszel készítik a szekrényeket, hogy egy-egy szekrénybe 3-4 lakó leveleit helyezhessék el. a rekesszek alján kémlelőnyílás lesz, így nem kell azokat feleslegesen nyitogatni. a lakók egy pillantással megállapíthatják hogy van-e postájuk.

egyelőre ötezer lépcsőházi levélszekrényt készít a jászberényi műszerész ktsz./mt1/

9.45/a

- 10 -

bb 14. magyar motort építenek az aranyérmes kutfuró és kutkezelő berendezésekbe

i re/gg vm vg

1962. november 16.

a mélyfuró berendezések gyára tavaly új konstrukciójú kutfuró és kutkezelő berendezés gyártását kezdte meg a kőolajbányászat részére. az új berendezés nagy előnye, hogy teherautó alvázra szerelve, gyorsan szállítható az egyik furási helyről a másikra. kutfurásra 1200 méter mélységig használható, de 2000 méteres furó lyukakat is kezelni lehet vele. a tavalyi budapesti ipari vásáron aranyérmet nyert berendezésből 1961-ben 10 készült el; ötöt Lengyelországba, ötöt csehszlovákiába exportáltak. eddig a berendezést csehszlovák tatra-motornal működtették. az idén átterveztek elektromos összeköttetését és most már hathengeres csepel-motort építenek a berendezésbe. így előállítására körülbelül 100.000 forinttal olcsóbb lett. ebben az évben két ilyen készüléket szállítottak már az nkk-nak, kettőt Lengyelországnak, egyet pedig a hazai kőolajbányászatnak. jövőre nagyobb sorozatban készítik az újfajta kutfuró és kutkezelő berendezéseket./mt1/

bb 16. elefánt, borz, vaddisznó, mókus a kórházban - szép sikereket értek el az állatok gyógykezelésével szombathelyen

vid j vm ká

1962. november 16.

a szombathelyi állatkórházban, ahová nemcsak vas megyéből, hanem a szomszédos győr-sopron, zala és veszprém megyéből is hoznak gyógykezelésre beteg állatokat, az idén 400 „bent fekvő”, és 1600 „ambuláns”, beteget kezeltek. a kórházba vitt állatok zöménél sebészeti beavatkozás volt szükséges. az idén volt olyan operációjuk, amely három és fél órát tartott. a napokban került kés alá a csepregi állami gazdaság mintegy 30.000 forintot érő tenyész bikája. kétórás műtéttel négy daganatot távolítottak el a fejéről, s ezzel az állatot megmentették a pusztulástól. az utóbbi években elefántot, zebrát, borzot, vaddisznót, őzet, gólyát, mókust sőt papagályt is gyógykezelték. az elefántot, zebrát a városban járt cirkuszosok, a kisebb vadakat pedig az erdészek szállították a kórházba. kiszámították, hogy az utóbbi négy esztendőben mintegy 3 millió forintot mentettek meg a népgazdaságnak azoknak az állatoknak a gyógyításával, amelyek egyébként vágóhidra kerültek volna.

/folyt. köv./

9.50/a

- 11 -

/bb 16. elefánt.....1. folyt./vm

a kórházat a közeljövőben állategészségügyi központtá fejlesztik, s tevékenységébe az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek állatorvosait is bekapcsolják./mti/

- . -

bb 17. közös járási létesítmények szolnok megyében - 300 millió forint közsfelújításra

vid fm/tné vm fm

1962. november 16.

a következő években 300 millió forintot irányoznak elő szolnok megyében közsfelújításra. a számottevő összeget elsősorban a lakosság igényeit szolgáló kommunális célokra fordítják. az ivóvízellátás javítására 42 millió forintot költenek. többek között jászárokszálláson, jászjákóhalmán, mesterszálláson, öcsödön, fegyverneken befejezik a vízmű építését. a megye 73 községében 20 millió forintot irányoznak elő járda építésre. a falvakban, nagyobb tanyaközpontokban 33 új művelődési házat emelnek. a fokozatosan megszűnő zsufolt tanyai iskolák helyett 31 új iskolai tantermet létesítenek. a lakótelepeken másfélmillió facsemetét ültetnek és 300.000 négyzetméternyi területet parkosítanak.

egy-egy járás községei számos új létesítményt közös összefogással valósítanak meg. a kunhegyesi járás falvainak arányos hozzájárulásával például járási úttörő üdülő épül. a jászberényi járás községei új tbc. intézet létrehozását tervezik jászberényben, ezenkívül bővítik a kórház szülészeti osztályát, jászfényszaru csibekeletét építenek közös összefogással./mti/

- . -

bb 18. film-szeminarium a munkásszálláson

vid fm/tné vm fm

1962. november 16.

a szolnok megyei állami építőipari vállalat munkásszállodájának ifjú lakói az idén új szakkört, filmszeminariumot szerveztek. a szálloda 70 fiatal lakója irakozott be az előadásokra. hetenként egy napon filmet vetítenek a szakkör tagjainak. s utána megbeszélik a látottakat./mti/

- . -

10.00/a

- 12 -

bb 20. példamutatóan tanuló bányászbrigád tatabányán

vid szf/te vm

1962. november 16.

a tatabányai tizenötös/a aknában boda Antal Vajár 45 tagú frontbrigádja ez év elején elhatározta, hogy kiérdemli a szocialista brigád címet. a két éve együtt dolgozó csapat, amelynek legfiatalabb tagja 18, a „legidősebb”, pedig 30 éves, a kongresszusi versenyben különösen összekovácsolódott. az üzem vezetői a legnagyobb elismeréssel beszélnek munkájukról. az új módszerek, új technológiák bevezetésekor mindig számíthatnak rájuk.

a brigád most példás tanulmányi előmenetelével hívta fel magára a figyelmet. a brigád valamennyi tagja képezi magát. Zsoldos Sándor, aki már elvégezte a technikumot, társai javaslatára elhatározta, hogy tovább tanul. most a miskolci műszaki egyetem elsőéves hallgatója. hárman középiskolába, tízennégyen általános iskolába járnak, a többiek pedig - akik már elvégezték az általános iskolát - szakmailag képezik magukat.

a tanulásban segítenek egymásnak. az esti középiskolások másfél órával előbb szállnak fel a bányából, mint a többiek, mégsem csökken a keresetük. ilyenkor helyettük is dolgoznak a brigád többi tagjai./mti/

- . -

bb 21. több mint száz csongrádi juhász és gulyás üdült az idén az ország legszebb tájain és külföldön

vid j vm ká

1962. november 16.

a csongrádi puszták dolgozóival valamikor egy egész életet töltöttek el a jószág mellett, a városoktól távol. éjjel-nappal lekötötte őket a pásztorkodás, gyakran multak el úgy az évek, hogy nem mozdultak el a nyájuk, a gulyák mellől.

most is sokat dolgoznak az állattenyésztők, az ő munkaidejük a leghosszabb, de már nem rabjai foglalkozásuknak. több mint 100 csongrádi juhász, gulyás és egyéb állattenyésztő üdült az idén az ország legszebb tájain és külföldön. terjék Ferenc, a gorszai állami gazdaság juhászának nagy érdeme van abban, hogy a gondjaira bízott juhok gyapjuhozama egyenként meghaladta az 5 kilót. jutalmul csehszlovákiai körútra küldte gazdasága. a hőmezővásárhelyi állami gazdaságból hetvenhárman üdültek az idén. az egyik szocialista brigád 3 tagja: Jakus Antal, Domonkos István és Kovács Béla tehenész külföldön járt. a pankotai állami gazdaságból ötvenhárman pihentek az ország legszebb tájain. drusznyci András fejőgulyás a német demokratikus köztársaságban, Gyalai Pál tehenész csehszlovákiában töltötte szabadságát./mti/

- . -

10.10/a

- 13 -

/bb 16. elefánt.....1.folyt./vm

a kórházat a közeljövőben állategészségügyi központtá fejlesztik, s tevékenységébe az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek állatorvosait is bekapcsolják./mti/

- . -

bb 17. közös járási létesítmények szolnok megyében - 300 millió forint községfejlesztésre

vid fm/tné vm fm

1962. november 16.

a következő években 300 millió forintot irányoznak elő szolnok megyében községfejlesztésre. a számottevő összeget elsősorban a lakosság igényeit szolgáló kommunális célokra fordítják. az ivóvízellátás javítására 42 millió forintot költenek. többek között jászárokszálláson, jászjákóhalmán, mesterszálláson, öcsödön, fegyverneken befejezik a vízmű építését. a megye 73 községében 20 millió forintot irányoznak elő járda építésre. a falvakban, nagyobb tanyaközpontokban 33 új művelődési házat emelnek. a fokozatosan megszűnő zsufolt tanyái iskolák helyett 31 új iskolai tantermet létesítenek. a lakótelepeken másfélmillió facsemetét ültetnek és 300.000 négyzetméternyi területet parkosítanak.

egy-egy járás községei számos új létesítményt közös összefogással valósítanak meg. a kunhegyesi járás falvainak arányos hozzájárulásával például járási úttörő üdülő épül. a jászberényi járás községei új tbc. intézet létrehozását tervezik jászberényben, ezenkívül bővítik a kórház szülészeti osztályát, jászfényszaru csibekeltetőt építenek közös összefogással./mti/

- . -

bb 18. film-szeminárium a munkásszálláson

vid fm/tné vm fm

1962. november 16.

a szolnok megyei állami építőipari vállalat munkásszállójának ifjú lakói az idén új szakkört, filmszemináriumot szerveztek. a szálloda 70 fiatal lakója irakozott be az előadásokra, hetenként egy napon filmet vetítenek a szakkör tagjainak. s utána megbeszélik a látottakat./mti/

- . -

10.00/a

- 12 -

bb 20. példamutatéan tanuló bányászbrigád tatabányán

vid szf/te vm

1962. november 16.

a tatabányai tizenötös/a aknában boda Antal Vajár 45 tagú frontbrigádja ez év elején elhatározta, hogy kiérdemli a szocialista brigád címet. a két éve együtt dolgozó csapat, amelynek legfiatalabb tagja 18, a „legidősebb”, pedig 30 éves, a kongresszusi versenyben különösen összekovácsolódott. az üzem vezetői a legnagyobb elismeréssel beszélnek munkájukról. az új módszerek, új technológiák bevezetésekor mindig számíthatnak rájuk.

a brigád most példás tanulmányi előmenetelével hívta fel magára a figyelmet. a brigád valamennyi tagja képezi magát. Zsoldos Sándor, aki már elvégezte a technikumot, társai javaslatára elhatározta, hogy tovább tanul. most a miskolci műszaki egyetem elsőéves hallgatója. hárman középiskolába, tizennégyen általános iskolába járnak, a többiek pedig - akik már elvégezték az általános iskolát - szakmailag képezik magukat.

a tanulásban segítenek egymásnak. az esti középiskolások másfél órával előbb szállnak fel a bányából, mint a többiek, mégsem csökken a keresetük. ilyenkor helyettük is dolgoznak a brigád többi tagjai./mti/

- . -

bb 21. több mint száz csongrádi juhász és gulyás üdült az idén az ország legszebb tájain és külföldön

vid j vm ká

1962. november 16.

a csongrádi puszták dolgozói valamikor egy egész életet töltöttek el a jószág mellett, a városoktól távol. éjjel-nappal lekötötte őket a pásztorkodás, gyakran multak el úgy az évek, hogy nem mozdultak el a nyájak, a gulyák mellől.

most is sokat dolgoznak az állattenyésztők, az ő munkaidejük a leghosszabb, de már nem rabjai foglalkozásuknak. több mint 100 csongrádi juhász, gulyás és egyéb állattenyésztő üdült az idén az ország legszebb tájain és külföldön. terjék Ferenc, a gorszai állami gazdaság juhászának nagy érdeme van abban, hogy a gondjaira bízott juhok gyapjuhozama egyenként meghaladta az 5 kilót. jutalmul csehszlovákiai körútra küldte gazdasága. a hőmezővásárhelyi állami gazdaságból hetvenhárman üdültek az idén. az egyik szocialista brigád 3 tagja: Jakus Antal, domonkos István és Kovács Béla tehenész külföldön járt. a pankotai állami gazdaságból ötvenhárman pihentek az ország legszebb tájain. drusznyci András fejőgulyás a német demokratikus köztársaságban, Gyulai Pál tehenész csehszlovákiában töltötte szabadságát./mti/

- . -

10.10/a

- 13 -

bb 19. a helyszínen is gyártanak gépalkatrészeket a tiszai vegyikombinát szerelésének meggyorsítására

vid/szi/te/m

1962. november 16.

a tiszai vegyikombinát épülő műtrágyagyárában korszerű, központi karbantartó üzemet rendeztek be. a két hatalmas műhelycsarnokból és irodaházból álló épület lényegében kisebb gépgyár lesz, amelyben a kovácsolástól a forgácsolásig minden munkafolyamatot korszerű gépekkel végezhetnek el a kombinátban előadódó esetleges üzemi zavarok elhárítására, a gépalkatrészek pótlására. az új üzem déli forgácsolócsarnokában az esztengákat és horizontpadokat, a maró, véső, furó, valamint fogazógépeket a tervezettnél husz nappal előbb felszerelték és június 22.-én megkezdték velük a munkát. az új műhelycsarnokban most azokat az alkatrészeket gyártják, amelyek a műtrágyagyár szereléséhez szükségesek, de elkészítésüket más üzemek nem vállalták határidőre. például az áriás kompresszorok csatlakozó csővezetékéhez 18.000 különböző méretű ugynevezett szegcsavart készítenek.

az üzemben jelenleg százharmincnyolc dolgoznak, a pártkongresszus tiszteletére a dolgozók vállalták, hogy a műtrágyagyár szerelésének meggyorsítására az év végéig több mint 8000 különböző méretű, nagy nyomásnak ellenálló, saválló szegcsavart és ezer darab csőkarimát gyártanak. ezenkívül elvégzik a szovjetunióból érkezett négy és félezer szelep és tolézár nyomáspróbáját. munkájukat eddig 14 ujtás bevezetésével gyorsították meg és több termelékenységnövelő ujtást vettek át más gyáraktól. a kongresszusi versenyben az üzem dolgozói nem egész négy és fél hónap alatt 2.5 millió forint értékű alkatrészt készítettek.

a karbantartó üzem északi csarnoka jövő évben készül el. kovácsoló, hőkezelő, asztalos, csőszerelő, hegesztő, galvanizáló és csiszolóműhelyt rendeznek be benne. a gépek szerelési munkái jó ütemben haladnak. a kis gyárban 1964-ben már csaknem 500 dolgozót foglalkoztatnak. /mti/

...

bb 23. hangversenyeket is rendeznek a székesfehérvári vörösmarty színházban

vid/fm/tné/m/fm

1962. november 16.

az újjáépített székesfehérvári vörösmarty színház kiválóan alkalmas hangversenyek rendezésére is. ezért a város több mint ezertagú zenebaráti köre a jövőben a színházban rendezi hangversenyeit. az új évad első hangversenyén, november 19.-én, orosz julia, ilosfalvy rébert, és palócz lászló, a magyar állami operaház művészei részleteket adnak elő verdi: traviata című operájából a székesfehérvári szimfonikus zenekar kíséretével. /mti/

...

10.17/a

- 14 -

bb 22. fejlődik a falusi közétkeztetés - 100 falusi vendéglőben vezetik be az olcsó ételszolgáltatást

1 kz/hné/m/ká

1962. november 16.

a következő években, a vendéglátó ipar összforgalmán belül a legjelentősebben a közétkeztetés forgalma emelkedik. mint a vendéglátóipari országos szövetkezeti központ illetékes vezetői elmondották, a földművesszövetkezeti vendéglátóipar már ebben az évben is jelentős és eredményes erőfeszítéseket tett ennek, a pártkongresszusi téziseiben szereplő feladatnak a megvalósításáért.

a falusi vendéglők az év első háromnegyedében a múlt évinél jelentősen több, együttesen mintegy 4.5 millió adag előfizetéses menüt szolgáltattak ki. az év eddigi részében csaknem száz különböző típusú, élelmiszerszállításra alkalmas gépkocsit és motoros triciklit kapott a földművesszövetkezeti vendéglátóipar. ezek üzembeállításával az év első háromnegyedében megoldódott újabb 572 község rendszeres ellátása cukrászipari és hidegkonyhai termékekkel. a falvakban az előfizetéses étkezés mellett mintegy száz földművesszövetkezeti étteremben bevezetik az ugynevezett „utcán át,“ történő ételszolgáltatást. a városokban már bevált gyakorlat szerint az e célra kijelölt földművesszövetkezeti vendéglők sőtésáron kötelesek kiszolgálni azokat a fogyasztókat, akik az a la carte rendelt ételüket nem a vendéglőben, hanem odahaza, a lakásukon fogyasztják el. /mti/

...

bb 24. az öregek első falusi klubja csongrádban

vid/fm/tné/m/fm

1962. november 16.

kiszomboron elkészült az öregek első csongrád megyei falusi klubja. a nyugdíjas ipari munkások és tsz-tagok második otthona felépítéséhez és berendezéséhez a község valamennyi állami, szövetkezeti és társadalmi szervezete hozzájárult. a tanács a községfejlesztési alapból 60.000 forintot költött egy régi épület átalakítására, amelynek helyiségeiben most televíziós szobát, könyvtárat, olvasó és játék termeket rendeznek be. a butorzatot a falusi szakmaközi bizottság, a televíziót a tsz adja. a nőtanács tagjai terítőkkal, függönyökkel díszítik a szobákat.

a tervek szerint a jövő év tavaszán a lakosság társadalmi munkában parkosítja az épület környékét. így a község egyik legszebb létesítménye lesz az öregek klubja. /mti/

10.35/a

15 -

bb 26. megkezdtek a miskolci új drótygyár második üzemcsarnokának alapozását

vid/szf/te/m

1962. november 16.

Miskolcon, a december 4. drótművek mellett 250 millió forint költségleíránnyal az idén új drótygyár építését kezdték meg. a több üzemrészből álló és a második öt éves terv időszak végén már működő új gyár termelése többszöröse lesz a régi gyárénak. megszűnik a drótkötél-import, s az előfeszített acélhuzalok gyártása is megnövekszik.

az új gyár első üzemrészeinek, az 1300 négyzetméter alapterületű kötélgyártó csarnoknak az alapozását az építők - pótolva másfél hónapi elmaradásukat - már befejezték, s hozzáláttak az épület tartópilléreinek beemeléséhez. megkezdtek a huszezer négyzetméter alapterületű acélhuzalgyártó ériás üzemcsarnok alapozását is. a jövő évben elkészülő üzemrészben évente mintegy huszezer tonna előfeszített acélhuzalt készítenek majd az alsózsolcán épülő betonelemgyártó üzemnek.

a száraz időjárást kihasználva jelentősen előrehaladtak a többholdas területű gyár tereprendezési munkáival is. az alacsony fekvésű területet örvézezer köbméter földdel töltik fel, hogy ne fenyegetse árvíz. több mint 40.000 köbméter földet terítették már el. /mti/

...

bb 27. kikelt a vietnamban vetett martonvásári kukorica - a termést márciusban takarítják be

vid/j/m/ká

1962. november 16.

a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet tavaly ősszel kezdte meg az új kukorica tenyészanyag előállítását a vietnami demokratikus köztársaságban. a vietnamban termelt magot ez év tavaszán Magyarországon, majd a hazai termést az év októberében ismét vietnamban vetették el. herczeg márton tudományos munkatárs, aki a kísérleteket irányítja, értesítette a kutató intézetet, hogy a martonvásáron betakarított kukorica tenyészanyag vetőmagja vietnamban kikelt, a talaj megfelelően nedves, a hőmérséklet 28-30 fok körül ingadozik, a kukorica fejlődésére és növekedésére tehát nagyon kedvezőek a feltételek. remélhető, hogy a martonvásári kukorica decemberben, illetve januárban virágzik és a termést körülbelül márciusban takaríthatják be. az így előállított téli nemzedéket jövő év áprilisában repülőgépen visszahozzák martonvásárra, ahol még abban a hónapban elvetik. ezáltal a beltenyésztett törzsek előállításának ideje - amely átlagosan 6-7 esztendő - a felére rövidül. /mti/

10.44/a

...
- 16 -

Zal

bb 29. a falusi gyógyszerészek tudományos kutatók munkáját is segítik a szegedi orvostudományi egyetem intézetei

vid fm/tné vm fm

1962. november 16.

a szegedi orvostudományi egyetem tudományos intézeteiben szívesen látott vendégek azok a csongrád megyei gyógyszerészek, akik néhány éve az egyetemen mint hallgatók megkedvelték a kutató munkát, s most falun - főfoglalkozásukon kívül - folytatják tudományos kutatásaikat is.

a falusi gyógyszerészeknek rendelkezésükre állnak az egyetem jól felszerelt laboratóriumai s munkájukat az egyetemi kutatók is segítik tanácsaikkal.

a várostól távol is mind több kis falusi laboratóriumban folynak a kísérletek. ásothalmán például magyar jános gyógyszerész - aki 1959-ben fejezte be tanulmányait - a reumatikus fájdalmakat enyhítő gyógyszer előállításával kísérletezik. az algyői, a kiskundorozsmai és más falvak gyógyszerészei szintén sok segítséget kapnak az egyetemi intézetektől kutatásaikhoz, tanulmányaikhoz. /mti/

...

bb 28. „városi fizetés”, a baranyai termelészövetkezetekben - 750 forinttal több előleget kaptak eddig a szövetkezeti gazdák, mind a múlt év hasonló időszakában

vid j vm ká

1962. november 16.

a parasztembereknek mindig az volt a vágya, hogy olyan biztos állandó jövedelme legyen, mint a városi embereknek. a jól működő baranyai termelészövetkezetek, amelyeknek száma egyre gyarapszik, már teljesítették a falusi dolgozóknak ezt a kívánságát: rendszeres előlegosztással „városi fizetést”, biztosítanak tagjaiknak. függetlenül az időjárástól, a növénytermelés és az állattenyésztés változó eredményeitől, havonta kifizetik az előre meghatározott pénzelőleget a teljesített munkaegységekre. tavaly a tagoknak csupán 46 százaléka részesült előlegben, az idén a szövetkezeti gazdák mintegy kétharmad részének fizettek. de nemcsak többen kaptak előleget, hanem többet is. egy-egy tagra átlagosan 750 forinttal több pénzelőleg jutott eddig, mint a múlt év hasonló időszakában. ez annak is köszönhető, hogy megnövekedett a „husz forintos”, termelészövetkezetek száma. azokat a közös gazdaságokat nevezik így, amelyek minden hónapban 20 forint előleget fizetnek egy-egy munkaegységre. tavaly még csak „mutatóban”, akadt néhány ilyen a megyében, ma pedig mintegy 25 a számuk. /mti/

...

10.50/a

- 17 -

Zal

bb 26. megkezdtek a miskolci új drótygyár második üzemcsarnokának alapozását

vid/szf/te/m

1962. november 16.

Miskolcon, a december 4. drótművek mellett 250 millió forint költségleíránnyal az idén új drótygyár építését kezdték meg. A több üzemrészről álló és a második öt éves terv időszak végén már működő új gyár termelése többszöröse lesz a régi gyárénak. megszünik a drótkötél-import, s az előfeszített acélhuzalok gyártása is megnövekszik.

az új gyár első üzemrészének, az 1300 négyzetméter alapterületű kötélgyártó csarnoknak az alapozását az építők - pótolva másfél hónapi elmaradásukat - már befejezték, s hozzáláttak az épület tartópilláireinek beemeléséhez. megkezdtek a huszezer négyzetméter alapterületű acélhuzalgyártó óriás üzemcsarnok alapozását is. a jövő évben elkészülő üzemrészben évente mintegy huszezer tonna előfeszített acélhuzalt készítenek majd az alsózsoltán épülő betonlemgyártó üzemnek.

a száraz időjárást kihasználva jelentősen előrehaladtak a többholdas területű gyár tereprendezési munkáival is. az alacsony fekvésű területet örvézer köbméter földdel töltik fel, hogy ne fenyegetse árvíz. több mint 40.000 köbméter földet terítettek már el. /mti/

...

bb 27. kikelt a vietnamban vetett martonvásári kukorica - a termést márciusban takarítják be

vid/j/m/ká

1962. november 16.

a martonvásári mezőgazdasági kutató intézet tavaly ősszel kezdte meg az új kukorica tenyésztését a vietnami demokrátiás köztársaságban. a vietnamban termelt magot ez év tavaszán Magyarországon, majd a hazai termést az év októberében ismét vietnamban vetették el. herczeg márton tudományos munkatárs, aki a kísérleteket irányítja, értesítette a kutató intézetet, hogy a martonvásáron betakarított kukorica tenyésztésére vetőmagja vietnamban kikelt, a talaj megfelelően nedves, a hőmérséklet 28-30 fok körül ingadozik, a kukorica fejlődésére és növekedésére tehát nagyon kedvezőek a feltételek. remélhető, hogy a martonvásári kukorica decemberben, illetve januárban virágzik és a termést körülbelül márciusban takaríthatják be. az így előállított téli nemzedéket jövő év áprilisában repülőgépen visszahozzák martonvásárra, ahol még abban a hónapban elvetik. ezáltal a beltenyésztett törzsek előállításának ideje - amely átlagosan 6-7 esztendő - a felére rövidül. /mti/

10.44/a

- 16 -

Zal

bb 29. a falusi gyógyszerészek tudományos kutatók munkáját is segítik a szegedi orvostudományi egyetem intézetei

vid fm/tné vm fm

1962. november 16.

a szegedi orvostudományi egyetem tudományos intézeteiben szívesen látott vendégek azok a csongrád megyei gyógyszerészek, akik néhány éve az egyetemen mint hallgatók megkedvelték a kutató munkát, s most falun - főfoglalkozásukon kívül - folytatják tudományos kutatásaikat is.

a falusi gyógyszerészeknek rendelkezésükre állnak az egyetem jól felszerelt laboratóriumai s munkájukat az egyetemi kutatók is segítik tanácsaikkal.

a várostól távol is mind több kis falusi laboratóriumban folynak a kísérletek. ásothalmán például magyar jános gyógyszerész - aki 1959-ben fejezte be tanulmányait - a reumatikus fájdalmakat enyhítő gyógyszer előállításával kísérletezik. az algyői, a kiskun-dorozsmai és más falvak gyógyszerészei szintén sok segítséget kapnak az egyetemi intézetektől kutatásaikhoz, tanulmányaikhoz. /mti/

...

bb 28. „városi fizetés”, a baranyai termelészövetkezetekben - 750 forinttal több előleget kaptak eddig a szövetkezeti gazdák, mind a múlt év hasonló időszakában

vid j vm ká

1962. november 16.

a parasztembereknek mindig az volt a vágya, hogy olyan biztos állandó jövedelme legyen, mint a városi embereknek. a jól működő baranyai termelészövetkezetek, amelyeknek száma egyre gyanapszik, már teljesítették a falusi dolgozóknak ezt a kívánságát: rendszeres előlegosztással „városi fizetést”, biztosítanak tagjaiknak. függetlenül az időjárástól, a növénytermelés és az állattenyésztés változó eredményeitől, havonta kifizetik az előre meghatározott pénz-előleget a teljesített munkaegységekre. tavaly a tagoknak csupán 46 százaléka részesült előlegben, az idén a szövetkezeti gazdák mintegy kétharmad részének fizettek, de nemcsak többen kaptak előleget, hanem többet is. egy-egy tagra átlagosan 750 forinttal több pénzelőleg jutott eddig, mint a múlt év hasonló időszakában. ez annak is köszönhető, hogy megnövekedett a „husz forintos”, termelészövetkezetek száma. azokat a közös gazdaságokat nevezik így, amelyek minden hónapban 20 forint előleget fizetnek egy-egy munkaegységre. tavaly még csak „mutatóban”, akadt néhány ilyen a megyében, ma pedig mintegy 25 a számuk. /mti/

...

10.50/a

- 17 -

Zal

bb 30. újabb 23 nagy beruházás kezdődik a vegyiparban - tisztázódott a traktorgyártás jövője - tovább javul az alkatrészellátás a híradástechnikai iparban - a jövő évi tervet készítik elő az üzemek

1 sl-szf-kf-sb/sze vm vg

1962. november 16.

az ipari minisztériumokban és az üzemekben az év végének közeledtével fokozódnak a jövő esztendő előkészületei. az 1963. évi tervet - legalábbis fő vonalaiban - már valamennyi vállalat ismeri, a vitás ügyekben most zajlanak le a befejező tanácskozások. hol tartanak az előkészületek, milyen intézkedések történnek a jövő évi terv szervezeti és műszaki megalapozására? - erre a kérdésre a következő tájékoztatást adták néhány fontos iparágunk vezetői:

a nehézipari minisztérium vegyipari ipargazdasági főosztálya az országos tervhivatallal közösen ezekben a napokban foglalja számkba az egyik leggyorsabb fejlesztésre kijelölt népgazdasági ág, a vegyipar 1963. évi tervét. a tervkészítés vezérfonala most is az a határozat, amelyben a párt megszabta a fejlesztés irányelveit. a legfontosabb elvet a beruházások alapos előkészítését ezuttal különös gonddal érvényesítik, mert jövőre újabb kiemelkedő beruházások indulnak. huszonhárom, az ötéves terv szempontjából döntő jelentőségű, ezenkívül egész sor kisebb, de nemkülönben fontos beruházás kezdődik 1963-ban. jövőre kezdődik meg a többi között a borsodi vegyikombinát újabb nagyarányú bővítése, aminek eredményeként 200.000 tonna nitrogén műtrágyával nő majd a kombinát teljesítőképessége. berentén, ahol néhány hét múlva próbára készen átadják az első magyar pvc-gyárat, jövőre hozzáfognak a második nagy pvc-üzem kivitelezéséhez. a tiszai vegyikombinátban hazai viszonylatban egészen új üzem, a polietilén gyár alapjait rakják le, míg kazincbarcán a műanyagipar másik új üzemének, a kaprolaktám gyárának az építését kezdik meg. a műszálgyártás továbbfejlesztéseként nyergesújfalun danulon selyemgyárat alapítanak.

az autó-és traktoriparban a jövő évi feladatoknak körülbelül 95 százalékát már ismerik, termékeiknek több mint 90 százalékára már a rendelést is megkapták. az ideinél 15 százalékkal magasabb terv megalapozottabb, mint az előző esztendőben. számos fejlesztési kérdést tisztáztak, s műszaki szempontból is jelentős a fejlődés. az eddiginél jóval kedvezőbb körülmények között dolgozik jövőre a vörös csillag traktorgyár, mert éppen a napokban hosszú időre tisztázták a gyár távlati feladatait. tekintve, hogy új típusú, négykerék meghajtású traktorok jól beváltak, a jövőben ezt a gépet kell egyre nagyobb mennyiségben gyártaniok, jövőre már 1600-at készítenek belőle, négyszerannyit, mint az idén. a terv biztonsága lehetővé teszi az üzem gépesítését, a többi között üzembehelyezik a korszerűen gépesített nagy szerelődét.

/folyt. köv./

10.58/a

- 18 -

Zseli

bb 30. /újabb ... i. folyt./ m

az iparág más üzemében már az idén egész sor célgépet szereltek fel, amelyek jelentősen növelik a munka termelékenységét. a győri szerszámgépgyárban az autók hátsó hidjainak megmunkálásához például olyan gépet helyeztek üzembe, amely egy befogásra 45 műveletet végez, a csepel autógyárban a kardán gyártásához az autóvillamosági felszerelések gyárában a tekercsek készítésére helyeztek üzembe modern célgépeket.

a híradástechnikai iparban a jövő évi terveket elsősorban a hosszulejáratu és az államközi szerződésekre, továbbá a hazai igényekre építették. az iparág vezetői már szeptemberben megtárgyalták a jövő évi terveket a gyárak gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetőivel: az üzemek már nemcsak jövő évi általános irányvonalukat, hanem első negyedévi tennivalóikat is ismerik. tervük központjában az alkatrészellátás javítása áll. az alkatrészgyártó üzemek - a szombathelyi remix és a váci híradástechnikai anyagok gyára - az iparági átlaghoz képest 18-20 százalékkal növelik termelésüket, hogy alkatrészhiány sehol se akadályozza a munkát. arról is gondoskodtak, hogy a jövő évi import ne lépje túl a legszükségesebb kereteket. ezért váci jövőre már teljes üzemmel dolgozik az új vákuumtechnikai üvegyár, s ezzel az ország jelentős üvegbehozatalától mentesül.

jól előkészített terv alapján folytatódik a híradástechnika egyes üzemének vidékre telepítése is. a telefongyár tranzisztoros rádióinak a gyártását vidéken honosítják meg, ugyanakkor az anyagvállalat fokozott mértékben tér rá az átviteltechnikai berendezések gyártására. a magnetofongyártást kecskemétre telepítik, gyöngyösön pedig a félvezetők tömeges előállításának alapjait teremtik meg.

a jövő évi terveket az építőiparban is fejlettebb módszerekkel készítik elő, mint eddig. a legnagyobb nehézségeket általában az okozta, hogy a vállalatok későn kapták meg az épületek tervdokumentációit és kevés idő maradt az előkészületekre. az eddigi gyakorlattól eltérően ezennel nem a beruházók, hanem maguk a tervezők osztják be a tervszállítási határidejét, ami realisabbá, biztonságosabbá teszi az építkezés egész menetét. új módszert próbálnak ki a felvonók, a radiátorok, a kazánok szállításában a késések megszüntetésére is. az építkezéshez szükséges berendezések jegyzékét már most átadják a kohó- és gépipari minisztériumnak, hogy az üzemek kellő időben felkészülhessenek a gyártásra.

/folyt. köv./

11.05/a

- 19 -

112 Zseli

bb 30. /ujabb ... 2. folyt./ m

jövőre előreláthatóan mintegy 7.000 lakást építenek budapesten az ém építőipari igazgatóságának vállalatai, csaknem 1.200 lakással többet adnak át, mint az idén. e nagy feladatok sikerét segítik a korszerű épületszerkezetek alkalmazásával és ugyanakkor gondoskodnak az építési módszerek fejlesztéséről is. az üllői uti új városrészben hasznos tapasztalatokat szereztek az újfajta folyamatos építésszervezési eljárásról. jövőre már nemcsak az üllői uton, hanem a lakatos uti és más nagy lakótelepek építkezésein is áttérnek az új módszerre. az új lakóházakat ezeken a helyeken is több mint egy hónappal előbb építik fel a szokásosnál. /mti/

- . . -

bb 25. a műanyag térhűtése a bányákban - bevált a műanyagcső a bányavíz eltávolítására - évi egymilliárd forintos megtakarítás az ózdvidéki szénbányászati trösztnél

vid szf/te vm

1962. november 16.

az ózdvidéki szénbányászati tröszt üzemeiben kezdték használni a bányában először - mégpedig a földalatti munkahelyek levegőellátására - vascsövek helyett a műanyag csöveket. a sikeres kísérletek után fokozatosan műnyagra cserélték ki az egész szellőzőberendezés csövezetékét. ma már gyakorlatilag valamennyi bányabeli munkahelyre műanyagcsőben juttatják el a friss levegőt.

a könnyű, könnyen szerelhető, kis helyen tárolható műanyagcsöveknek új munkahelyek kialakításakor rendkívül nagy előnye a vascsövekkel szemben, hogy szinte percek alatt tetszés szerint meghosszabbíthatók, így a levegőnek a bányák legmélyebb szintjére juttatása sem okoz gondot.

a műanyag légcsővezetékek beépítése után az idén kezdték meg a kísérleteket a szivattyú nyomócsövek kicserélésére is. kísérletképpen a legvizesebb egercsehi és farkaslyuki bányáüzemben szereltek be 500-500 méter pvc-műanyagcsövet, a bányából kiszivattyúzott vizet ezen keresztül nyomják a felszínre. a kísérletek beváltak, még az idén újabb 2.400 folyóméter műanyag víznyomócsövet szerelnek a szivattyúkhoz - vascsövek helyett.

a számítások szerint évente csaknem egymilliárd forint megtakarítást érnek el azzal, hogy a levegő és a víz továbbítására műanyagcsöveket használnak. /mti/

- . . -

11.10/a

- 20 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 13.sz. hír címe helyesen:

440 ezer tanuló politechnikai oktatása az általános iskolákban. /mti/

- . . -

bb 31. a lotto nyerőszámai

j vm

1962. november 16.

a sportfogadási és lotto igazgatóság tájékoztatása szerint a 46. játékhetén, székesszevárvárott, a köztársaság filmszínházban megtartott lottosorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

29, 34, 36, 59, 80 /mti/

- . . -

bb 33. termelőszövetkezeti kisz titkárok egyhetes tanfolyama egerben

vid fm/tné vm

1962. november 16.

a kisz heves megyei bizottsága szervezésében pénteken délelőtt egyhetes tanfolyam kezdődött egerben a termelőszövetkezeti kisz titkárok részvételével. megbeszélik a falusi és termelőszövetkezeti kisz-szervezetek munkájának tapasztalatait és további feladatait. a tanfolyamot mintegy száz részvevő előtt juhász árpád a heves megyei kisz bizottság szervezőtitkára nyitotta meg, majd az ifjuság eszmei politikai nevelése és az általános műveltség emelése terén végzendő kisz feladatokról tartott előadást német tiber az egeri városi kisz bizottság titkára. a tanácskozáson az elkövetkezendő napokban mintegy tíz előadás és ankét beiktatásával megvitatják a falusi kulturális élet és a sport fejlesztésének feladatait, megbeszélik a falusi ifjuság termelési mozgalmakban való részvételének módjait, valamint a kisz és az uttörőszervezetek kapcsolatának további fejlesztését. /mti/

- . . -

bb 32. mérsékelték a karfiol és a zeller fogyasztói árát

1 n./j vm ká

1962. november 16.

a nagyvásártelepre és a kilencedik kerületi, hámán kató téri piacra pénteken 71 vagon és 64 tehergépkocsi áru érkezett. többek között 24 vagon étkezési burgonya, 4 vagon főzõhagyma, 12 vagon káposztaféle, 9 vagon zöld és fehér paprika, 3 vagon paradicsom és 14 vagon különféle gyümölcs.

az állami boltok a tisztított karfiol fogyasztói árát 2.80-3.40 forintra mérsékelték. olcsóbb lett a zeller is. fogyasztói árát kilónként 4.60 forintban állapították meg. a süttőkört kilónként 2.20, a csomagolt vegyes zöldség csomóját 2 forintért árusították. a nemes körte kilóját 3.20-4.40 forintért adták. /mti/

12.05/a

- 21 -

bb 34. jelentjük a kongresszusnak: sikerrel dolgoznak mezőgazdasági üzemek csaknem félmilliárd forint értékű vállalkásunk megvalósításáért

cs/vid-ö/kz/hné/m/ká

1962. november 16.

a párt 8. kongresszusa tiszteletére mezőgazdasági üzemekben az idén minden eddiginél szélesebbkörű szocialista munkaverseny pontakozott ki, csak az állami és erdőgazdasági, valamint a vízű, - és gépállomási üzemek dolgozói, csaknem félmilliárd forint értékű felajánlást tettek, ennek 55 százaléka a hozamok emelésével, a termelékenység növelésével, 45 százaléka pedig az önköltség csökkentésével valósul meg. a széleskörű verseny jellemzője egyrészt az ifjúság és a szakemberek nagyarányú részvétele, másrészt pedig az, hogy örömdetesen gyarapodott azoknak a brigádoknak a száma, amelyek a vetélkedés lendületében szerzett kitűnő eredményeikkel a szocialista címet akarják elnyerni. a különböző ifjúsági versenyekben összesen 130.000-en vettek részt. szocialista címet jelenleg - 1800 brigádban - több mint 30.000 mezőgazdasági dolgozó küzd.

a verseny eredményeinek végleges összesítésére csak az év végén kerülhet sor. az üzemek, közöttük a versenyhez ugyancsak rendkívül nagy számban csatlakozó termelőségvetkezetek, eddigi eredményei azonban máris amellelt tanuskodnak hogy mezőgazdasági dolgozóink az aszály-okozta rendkívüli nehézségek közepette is sikerrel küzdöttek vállalkásaik teljesítéséért.

a földeken jelenleg a következő a helyzet: szövetkezeti gazdaságaink eddig a kukorica 82 százalékat törték le, s amellelt, az összes kukoricaszárnak mintegy 70 százalékat be is silózták. az őszi vetése az ország több vidékén befejeződött. három megyében már véglegesen letették az őszi vetés gondját. az őszi mélyszántásnak, a tervhez viszonyítva, több mint a felét elvégezték. a múlt év hasonló időpontjához képest kerekén 300.000 holddal nagyobb területet szántottak föl.

az mti munkatársai felkeresték néhány mezőgazdasági üzem vezetőjét, s kérdéseket intéztek hozzájuk a kongresszusi vállalkások teljesítésével kapcsolatban. kérdéseikre, az alábbi válaszokat kapták:

jámbor istván, a földesi rákóczi termelőségvetkezet elnöke rámutatott, hogy gazdaságuk eredményei elválaszthatatlanok a párt helyes falusi politikájától. - szövetkezetünk - mint mondta - tíz évvel ezelőtti megalakulása óta lényegében töretlenül fejlődik, lehetetlen azonban nem észrevenni, hogy a párt helyes politikája következtében ez a fejlődés az utóbbi években jelentősen meggyorsult.

/folyt. köv./
12.20/a

- 22 -

/bb 34. jelentjük.....1.folyt./vm

közös gazdaságunk 1952-ben, amikor a begyűjtési rendszer keretében a legtöbb árut értékesítette, mindössze 2345 mázsa sertéshúst adott a közösből és a háztájiból együttesen közfogyasztási célokra. ugyanakkora területről az idén 3874 mázsa sertéshús került a városok és ipartelemek piacaira. a vágómarha-értékesítés ugyanezen idő alatt 1125 mázsról 2774 mázsára emelkedett. baromfiból 1952-ben mindössze 54 mázsát adtunk el, ebben az évben pedig ennek kerekén nyolcszorosát vittük piacra. a felszabadulás előtt még távoli községekbe hordták a földesi piacra a bolgárkertészek a paprikát, paradicsomot, káposztát. korszerű öntözéses kertészetünkből az idén 20.000 mázsát meghaladó mennyiségű zöldséget szállítottunk el az ország más vidékeire. közös gazdaságunk az év eddigi részében együttesen csaknem 16 millió forint értékű árut adott közfogyasztási célokra, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy határunk minden holdjáról 3000 forint értékű mezőgazdasági termék és termés került le.

boros jános, az orosházi gépállomás igazgatója: december 5-re befejezzük az őszi mélyszántást

az orosházi gépállomás körzetéhez tartozó termelőségvetkezetek együttesen 54.000 hold területen gazdálkodnak. mint boros jános, a gépállomás igazgatója rámutatott, a körzet traktorosai becsülettel teljesítették a hosszú ideig tartó rendkívül száraz időjárás miatt rájuk háruló nehéz feladatot. elismerést érdemlő, áldozatos munkával szinte éjt-nappallá téve dolgoztak az egész őszi időszakban. száznegyvennégy erőgépből 112 két műszakban, éjjel-nappal a földeken dolgozott. ugyanígy kemény helytállást kívánó kétműszakos munkával vették ki részüket a nagy munkából a szerelőműhely, illetve a mozgóműhelyek dolgozói is. közös erőfeszítésük eredményének bizonyítéka az, hogy az egy traktorra jutó átlagteljesítmény jelenleg meghaladja az 1220 normálholdat. a szocialista címet már kétszer elnyert uchrin-brigád egy hónap alatt 5.500 normálholdnyi gépi munkát végzett el. a kitűnő brigád, s egyben a gépállomás legjobb traktorvezetője, kulcsár józsef, egymaga 1100 hold őszi alászt vetett el. jórészt ezek a kitűnő egyéni teljesítmények adják a magyarázatát annak, hogy hogyan sikerült gépállomásnak a kedvezőtlen időjárás ellenére már november első felében végeznie a tervezett 11.600 holdnyi vetéssel. a munka üteme azóta sem csökkent. a gépállomás traktorosai a pártkongresszus megnyitásáig teljesíteni akarják éves terüket, s december 5-re a körzet valamennyi közös gazdaságában befejezik az őszi mélyszántást is.

/folyt. köv./

12.27/a

- 23 -

1253

bb 34. /jelentjük ... 2. folyt./ m

kisjakab lajos, a sátorhely-bélyi állami gazdaság igazgatója: 35 termelési ágazat közül 29-ben csökkent, vagy a tervezett szinten van az önköltség

baranya megye azon., szerencsés., vidékek közé tartozott, ahol az idei nehéz esztendőben is meglehetősen egyenletesen és elegendő csapadék hullott, a kedvező idővel párosult jó munka és üzemszervezés különösen szép eredményeket hozott a sátorhely-bélyi állami gazdaságban. mint kisjakab lajos, a gazdaság igazgatója elmondotta, buzából a tervezett 18 mázsa helyett 22.7 mázsát takarítottak be minden egyes holdról, kukoricából 23.5 mázsa helyett 28 mázsa május-i morzsolt termelt holdanként. kitűnő eredményt ért el a gazdaság komlótermesztői is. ennek a fontos ipari növénynek az átlagtermése az idén elérte az 5.7 mázsát, a tervezettnél magasabb hozamok kedvezően befolyásolták a termelési költségek alakulását, a buza minden mázsája 40 forinttal, a kukoricáé 20 forinttal, a komlóé pedig 1500 forinttal alacsonyabb a tervezettnél, hasonló jó eredménnyel büszkélkedhetnek a gazdaság állattenyésztői. károly-majori telepükön, ahol az idén 1000 szarvasmarhát hizlalnak, s 800 borjút nevelnek itatásos módszerrel, egy kiló marhahús előállítására költsége 32 fillérrel, a borju kilónkénti súlygyarapodása pedig 2.10 forinttal alacsonyabb költségű az előírtnál, a felsorolt példák nem kivételesek, hiszen a gazdaság 35 növénytermesztési és állattenyésztési ágazata közül 29-ben csökkentek, vagy a tervezett szinten van az önköltség, ez természetesen kihat a nagyüzem egész gazdasági eredményére. a pártkongresszus tiszteletére indult versenyhez csatlakozva 4 millió forint értékű önköltségcsökkentésekre tettek ígéretet, s ezt előreláthatólag két és félszeresen teljesítik.

pfenning gyula, a bács megyei tanács főkertésze: már a jövő évi szőlő-gyümölcsstelepítések talajelőkészítésén dolgozunk

bács megye nagyüzemi gazdaságai 1965-ig 70.000 hold új szőlő- és gyümölcsös telepíténeket, e nagyarányú telepítési program végrehajtása már az elmúlt évben megkezdődött, s mint pfenning gyula, a megyei tanács főkertésze elmondotta, a közös gazdaságok határában jelenleg több mint 5500 hold új ültetvény díszlik, december 31-ig további 5400 hold szőlő- és gyümölcsös telepítését fejezik be. a talajelőkészítéssel foglalkoztatott száz nagyteljesítményű gép ennél nagyobb területen, együttesen 7000 holdon, forgatta meg a talajt, illetve egyengette el a buckás homokot, s le sem állnak addig, amíg a következő évi telepítésekhez kijelölt területeken is nem végeznek ezzel a munkával.
/folyt. köv./

12.25/a

- 24 -

bb 34. /jelentjük ... 3. folyt./ m

hegedüs lajos, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetője: fokoztuk a termelés biztonságát, egy év alatt 30.000 holdat kapcsoltunk be az öntözésbe

hegedüs lajos, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetője nyilatkozatában rámutatott, hogy az öntözés nagyarányú fejlesztésével az ország egyik legszárazabb vidékén, szolnok megyében az utóbbi években lényegesen nőtt a termelés biztonsága. a múlt évben 10.000, az idén újabb 30.000 holdat kapcsoltak be az öntözésbe, s így szolnok megyében jelenleg már 96.000 holdat meghaladó területre tudnak a közös gazdaságok mesterséges csapadékot juttatni. az öntözés kifizetődőnek bizonyult, az öntözött szántóföldek, rétek, legelők hozama általában duplájára emelkedett. az elmúlt évben minden hold öntözött területen 2250 forint értékű többletermést ért el, az idén, az ésszerűbb kihasználás következtében, ez az összeg 2740 forintra emelkedett, tehát ebben az esztendőben együttesen 264 millió forint értékű többletermést adtak szolnok megye közös gazdaságainak az öntözött területek. az állami tervek az öntöző telepek 90.000 holdra történő emelését csak a jövő év végére írták elő, mivel ezt a szintet már az idén túlteljesítették, 1963-ban a tervet jelentősen meghaladó területen, összesen 100.000 holdon, teszik ily módon biztonságosabbá a termelést. a terv megvalósítása már megkezdődött, a vízügyi igazgatóság kilenc munkahelyén 30 nagyteljesítményű erőgép dolgozik éjjel-nappal. egy-egy nap általában 7.000-8.000 köbméter földet mozgatnak meg.
/mti/

bb 35. december 3-tól szünetel a belföldi légiforgalom

tm/m/vg

1962. november 16.

a malév vezérigazgatósága közli, hogy a repülés szmeponyjából kedvezőtlen meteorológiai viszonyok, valamint a vidéki repülőtéri berendezések karbantartási munkálatai miatt a belföldi légiforgalom 1962 december 3-tól előreláthatólag 1963. február 15-ig szünetelni fog. /mti/

12.40

- 25 -

10/12/62

bb.37. időjárásjelentés

tm/a

1962. november 16.

a meteorológiai intézet jelenti november 16-án, pénteken
13 órakor:

a kellemetlen északnyugati szél
kissé mérséklődik

európa nyugati és középső részeit szokatlan gyorsasággal sarkvidéki levegő árasztotta el. a hideg légtömegek rendkívüli haladási sebességére misem jellemzőbb, mint az, hogy tegnap reggeltől ma reggelig a szigetországtól több mint 1500 kilométeres ut megtétele után helsinki, lwow, belgrád vonaláig nyomultak előre. hazánkban tegnap a délkeleti határszél közelében 1-2 óra hosszat süttött a nap, az ország többi részén azonban borult volt az ég. újból országsszerte esett az eső. a tegnap reggel 7 órától ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége a dunántul legnagyobb részében 10-30, az északi hegyvidékeken 10-20, az ország többi területein 1-5 milliméter között váltakozott. a hőmérséklet tegnap napközben az északnyugati megyékben 7-8, máshol 10-14 fokig emelkedett. az éjszaka folyamán a dunántulon és északon 2-3, máshol 4-9 fokig hűlt le a levegő. tegnap késő este északnyugat felől sarkvidéki levegő tört be az országba. a szél fokozatosan erősödött és ma délelőtt helyenként viharos erejűvé fokozódott. a gyors egymásutánban érkező hideghullámok ma délelőtt a magasabb hegyeken havazásokat, északkeleten zivatarokat okoztak. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 6.4 fok volt, a sokévi átlagnál 1.4 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított legnyomás 757 milliméter, erősen ingadozó.

várható időjárás szombat estig: ma erősen felhős idő, több-helyen esővel, a hegyeken havazással. holnap felhőátvonulások, szórványosan fűtésökkel, hózáporokkal. az északnyugati szél holnapra kissé mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 4-7 fok között.

a duna vízállása ma reggel 159 centiméter./mt1/

14.00/a

- 26 -

1402
1410 ✓ al

bb 36. újabb 6:3 bélyegen

i kf/kf/m/vg

1962. november 16.

emlékezetes, hogy a magyar labdarugó válogatott nagyhirű londoni 6:3-as győzelmét bélyegen is megörökítették. most újabb 6:3-as magyar győzelem került bélyegre. a posta abból az alkalomból, hogy a nagymultu vasas sc. harmadszor nyerte el a középeurópai kupát - legutóbb 6:3-as összesített eredménnyel - emlékbélyeget ad ki. az új, 3 plusz 1 forintos bélyeg, terven felül, jelenik meg a már lezárt események-évfordulók sorozatban. az új, hat színű - vörös, kék, arany, ezüst, szürke és okker - bélyeget a szakemberek győnyörűnek tartják, s igazi „csamegége”, lesz a magyar filatelistáknak. a bélyegen a kupa, magyar és francia felirat, valamint a kupa győztes évek 1956, 1957 és 1962 száma látható.

az új sportbélyeget december 18-án, vasárnap hozzák forgalomba. a kibocsátás napján a vasas sc. ötvös utcai székházában alkalmi postahivatal is nyílik, amely különleges, rajzos keletbélyegzőt használ. /mt1/

bb 38. lottó és totónyeremények után - személyautó

m/cz

1962. november 16.

dékai jános zippzárkészítő évek óta kísérti a szerencse.

1960-ban három ízben ért el hármas találatot a lottón, 1961-ben pedig kétszer is volt 11,-e a totón, ami több mint huszezer forintot hozott a konyhára. ennek a nyereménynek egyrészből váltotta a huszas sorozatu 031.424 számú gépkocsinyeremény betétkönyvét a józsef köruti otp fiókban. ezzel a betétkönyvvel a legutóbbi soroláson skoda-octavia gépkocsit nyert. /mt1/

bb 39. pénteken hajnalban a hősök tere megállóban kigyulladt a földalatti villamos két motorkocsija

t hbj/gk/m/vg

1962. november 16.

a szokásnak megfelelően a hajnali órákban - üzemkezdés előtt - két motorkocsi járja végig a földalatti villamos vonalát. ez a két kocsi a hősök tere megállójában „éjszakázik”. pénteken hajnalban 3 óra 10 perckor a hősök tere szolgálatot teljesítő rendőr arra lett figyelmes, hogy a földalatti villamos hősök terei megállójából füstgomolyag tör elő. azonnal riasztotta a tűzoltókat, akik nagy felkészültséggel vonultak a helyszínre. eddig meg nem állapított okok miatt gyulladt ki a két motorkocsi - lehetséges, hogy rövidzárlat keletkezett -, a tűzoltók a nagy füst miatt csak gázálarcban tudták megközelíteni a tűz fészket. /folyt.köv./

14.08/-a

- 27 -

bb 39. /pénteken ... 1. folyt./ m

rendkívüli erőfeszítésekkel hajnali 4 órára a tüzet lokalizálták, a forgalom azonban nem indulhatott meg a földalattin, mert a hősök tere megálló valósággal kiégett és a két sérült motorkocsit még a kora délutáni órákig sem sikerült elvontatni.

a fővárosi villamos vasut nagy erőket vonultatott fel a megsérült pályaszakasz, a kiégett megálló rendbehozatalára és a péntek délutáni jelentések arról adtak hírt: pénteken este a földalattin megindul a forgalom, a hősök tere megállón azonban vasárnapig nem állnak meg a szerelvények, a tűz következtében sérülés nem volt, az anyagi kár felmérése folyamatban van. /mti/

bb 40. vasi és zalai állattenyésztők tapasztalatcseréje gercén

vid/j/m/ká

1962. november 16.

az itatásos borjunevelés elterjesztése érdekében a földművelésügyi minisztérium, valamint a vas és a zala megyei tanács mezőgazdasági osztálya pénteken nagyszabású tapasztalatcserét rendezett a gercéi vörös csillag termelőszövetkezetben a vas és a zala megyei állattenyésztési brigádvezetők, borjunevelők részére - a két megyéből gercéire érkező állattenyésztők - mintegy százan - tanulmányozták a helybeli szövetkezet itatásos borjunevelési módszerét. /mti/

14.40/a

- 28 -

H. P.

Z. P.

bb 41. talajvédelmi gépek bemutatója rományban

vid/j/m/ká

1962. november 16.

a nógrádi hegy- és domboldalakon 310.000 holdra tehető az erózió romboló hatásának kitett terület. évente sok ezer köbméter termőtalajt hord el a víz, s a megye termelőszövetkezeteiben több millió forintba tehető az így keletkezett terméskiesés. az elmúlt években már rendszeresen foglalkoztak talajvédelemmel nógrádban, a gyors és eredményes védekezésre azonban csak most, a termelőszövetkezeti gazdaságok kialakulása után kerülhetett sor.

a talajvédelem jelentőségének megfelelően, a hazafias népfront nógrád megyei bizottsága és a megyei tanács mezőgazdasági osztálya pénteken talajvédelmi gépbemutatót rendezett rományban. a helyi termelőszövetkezet földjein a váltvaforgó ekét, a három és egy késes, függesztett altalajlazítót, továbbá a négy kerék meghajtású erőgépeket munka közben tekintették meg a megye termelőszövetkezeteinek vezető szakemberei. a bemutatón a mezőgazdasági gépkisérleti intézet és a magyar tudományos akadémia munkatársai szolgáltak szaktanácsadással. /mti/

bb 42. a nemzetközi vendéglátóipari ifjúsági verseny külföldi résztvevői tanulmányozták a földművelésszövetkezeti vendéglátóhálózatot

vid/szf/te/m/szf

1962. november 16.

a fővárosban megtartott nemzetközi vendéglátóipari ifjúsági verseny külföldi résztvevői a szövetség meghívására meglátogattak több vidéki földművelésszövetkezeti vendéglátóhelyet. siófok, bala-tonfűred és zirc után pannonhalmát keresték fel, ahol megtekintették az új éttermet és eszpresszót. a szovjet, lengyel, román, osztrák, bolgár, cseh és német fiatalok elismeréssel nyilatkoztak a földművelésszövetkezeti hálózat színvonaláról és általában arról, hogy a vidéken is milyen színvonalas vendéglátóhelyek állnak a lakosság rendelkezésére. /mti/

bb 43. 25 éve tanító pedagógus-házaspárt köszöntöttek jánosházán

vid/fm/tné/m/fm

1962. november 16.

jánosházán az általános iskolában a pedagógusok és a diákok kedves ünnepségen köszöntötték a mátrai-házaspárt, pedagógusi működésük 25. évfordulója alkalmából. /mti/

14.45/a

- 29 -

H. P.

Z. P.

bb 44. 200 személyes diákkollégiumot avattak szegeden

vid fm/tné vm fm

1962. november 16.

pénteken dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter ünnepélyesen átadta rendeltetésének a szegedi orvostudományi egyetem új 200 személyes diákkollégiumát, amelynek felépítésére és berendezésére csaknem 12 millió forintot költöttek. a szegedi egyetemi városnegyed új épületét dr. rávnay tamás, a szegedi orvostudományi egyetem rektora vette át.

a háromemeletes kollégiumban négyágyas, szépen berendezett szobákban kapnak szállást a hallgatók. minden emeleten külön tanulószoba áll rendelkezésükre. könyvtár, társalgó, étterem, konyha is helyet kapott az épületben.

a szegedi orvostudományi egyetemnek ez a negyedik kollégiuma. a kollégiumokban összesen 640 hallgatónak, a tanulók mintegy 50 százalékának tudnak már szállást biztosítani. /mti/

-. -

bb 45. teljesítette éves tervét a malév - új szállítási lehetőségeket keresett a légiközlekedés

i hbj/sze szb vg

1962. november 16.

a malév az első félévben nem tudta teljesíteni tervét, a többi között azért, mert a kedvezőtlen időjárás miatt késett vagy elmaradt a primárszállítás. ilyen körülmények között vállalta a magyar légiforgalmi vállalat, hogy a kongresszus tiszteletére határidő előtt - november 20-ig teljesíti az éves tervét. együttműködve a különböző külkereskedelmi vállalatokkal, - különösen a hungarofrukt-tal, új szállítási lehetőségeket kerestek. például a második félévben nagy mennyiségben szállítottak északra, helsinki-be, stockholm-ba szőlőt, szilvát, sőt még ujbungonyát is. kapcsolatokat teremtettek a sport- és kulturális szervekkel, s így elérték, hogy ma már lényegesen többen

- csoportok is - utaznak repülőn, s hosszú távra szívesebben veszik igénybe a repülőt, mint a vonatot. jól dolgoztak a külföldi malév-képviselők is. az eredmény: régebben a budapestre a külföldi nagyvárosokba induló gépek voltak inkább jobban kihasználva, ma már a külföldi városokból a budapestre érkező gépek is sok külföldi utast hoznak. a malév jelentheti, hogy az eredeti felajánlását is tulszárnyalva, november 16-án teljesítette éves tervét, az 1962. évi tervhez viszonyítva az önköltség növelés nélkül 200.000 dollár többletjövedelmet ér el. most az a törekvés, hogy az éves tervet lényegesen tulszárnyalja. /mti/

-. -

16,25/n

-30-

Handwritten signature

bb 46. a heves szélben, hóesésben is dolgoztak a baranyai földeken

vid j szb ká

1962. november 16.

a mecsek vidékére pénteken télies időjárás köszöntött be. a hőmérséklet nulla fokig szállt alá, és rendkívül heves északi szél fújt. a szél sebessége helyenként 60-70 kilométer volt, sőt a reggeli órákban elérte a 90 kilométert is. időnként kisebb esők, havasesők és hózáporok pásztázták végig a vidéket. a baranyai mezőgazdasági üzemek dolgozói ezen a decemberi napnak beillő pénteken is helytálltak a földeken. az állami gazdaságok, a gépállomások és a termelőszövetkezetek mintegy 15.000 dolgozója tevékenykedett a határban. a szövetkezeti táblákon nyíltan dolgoztak az asszonyok és lányok, törték a kukoricát. a traktorosok felhúzták vattakabátjukat, s megjelentek a dűlőutakon a védőtalt - forró teát - szállító gépkocsik és motorkerékpárok.

a munka az állami és a szövetkezeti gazdaságokban egyaránt sürgős. az állami gazdaságok már befejezték az őszi vetéseket, azonban még 5.000-6.000 hold kukoricájuk töretlen. a munka meggyorsítása végett az ország más részéből, főleg az alföldről, érkezett segítség a gazdaságokba. jelenleg 200 más megyebeli munkás és 60 „idegen”, erőgép dolgozik a baranyai földeken. /mti/

-. -

bb 47. másfélmilliárd könyv 18 év alatt - népszerűek a magyar írók művei lengyelországban - helena zatorska előadása a lengyel könyvkiadásról

t v/gk szb sr

1962. november 16.

a hazánkban tartózkodó lengyel iródelegáció vezetője, helena zatorska, a lengyel kiadói főigazgatóság vezetője pénteken a magyar sajtó házában előadást tartott a lengyel könyvkiadás eredményéről.

a tájékoztató a számok tükrében vázolta a lengyel könyvkiadás fejlődését. amíg 1945-ben a lengyelországban kiadott művek száma mindössze ezer volt - a példányszámuk tízmillió -, 1962 július 22-ig - a népi lengyelország megszületésének 18. évfordulójáig - összesen százezer mű jelent meg mintegy másfél milliárd példányban. zatorska beszélt arról a hatalmas munkáról, amelyet a szocialista lengyelország kormánya a kulturforradalom megvalósításáért végzett.

/folyt. köv./

16.30/n

-31-

Handwritten signature

bb 47. /másfélmilliárd könyv... 1. folyt./- szb

elmondotta, hogy a háboru előtt a lakosság mintegy 25 százaléka nem tudott írni és olvasni. néhány vajdaságban az analfabéták száma elérte a lakosság számának 50 százalékát. az 1937/38-as iskolaévben több mint félmillió gyermek nem jutott be az iskolákba - ezért nem lehet csodálkozni azon, hogy a két világháboru közötti években szűk volt az olvasótábor. egy könyv átlagos kiadási példányszáma nem haladta meg a háromezretet, s a kiadói összpéldányszám az 1938-as „csucs-esztendőben”, is csak 29 millió volt. ma - tizenhét év után - évente 5.000-7.000 könyv és broszúra lát napvilágot több mint 40 - szakosított - szocialista kiadóvállalat gondozásában. az újjáépített és egyre fejlődő nyomdaipar évente mintegy százmillió példány könyvet és kétfélmilliárd ujságot, folyóiratot bocsát ki.

lengyelország felszabadulása után elsőrendű szükségletté vált, hogy a lengyel dolgozók, a lengyel értelmiség, az alkotók legszélesebb rétegei megismerkedjenek a marxizmus-leninizmus irodalmával. a mai napig 137 marx és engels-mű jelent meg lengyelországban, összesen 5.334.000 példányban. a lengyelül kiadott 215 lenin-mű példányszáma meghaladja a tízmilliót. a kiadói tervekben évről-évre tekintélyesebb helyet foglal el a lengyelország és a nagyvilág aktuális kérdéseivel foglalkozó irodalom. az elmúlt évben ebből a témakörből mintegy 200 mű látott napvilágot.

az előadó beszélt a magyar és lengyel könyvkiadás eredményeiről, kapcsolatairól is. hangsúlyozta: a magyarból lengyelre fordított művek még egyáltalán nem meritik ki a két népet összefűző legértékesebb kapcsolatokat.

a legnépszerűbb magyar író lengyelországban - ha a népszerűség fokát lehet a kiadások számával mérni - jókai mér. a felszabadulás óta lengyel nyelven megjelent négy jókai-regény - a kőszívű ember fiai, és mégis mozog a föld, az aranyember, szérgény gazdagok - együttes példányszáma 75.000. nagyon népszerű a lengyel olvasók körében petőfi, mikszáth kálmán, gárdonyi géza. molnár ferenc a pál utcai fiúk című regénye ugyancsak hatalmas siker volt. a népszerű könyvet a háboru előtt tízszer, a felszabadulás óta nyolcszor adták ki lengyelországban. a mai magyar írók közül 90.000 példányban jelentek meg illés béla regényei, keresettek és kedveltek veres péter munkái, megjelent lengyel kiadásban illés gyula puszták népe és két férfi című műve.

/folyt. köv./

16.45/n

-32-

bb 47. /másfélmilliárd könyv... 2. folyt./- szb

érdekesek a lengyel kiadóvállalatok legközelebbi tervei a magyar irodalommal kapcsolatban. a következő két esztendőben - többek között - kiadják kosztolányi dezső pacsirta, németh lászló: bűn, gyász, gergely sándor: röggös ut, boldizsár iván: születésnap, szántó györgy: az ötszínű ember című könyvét. a tudományos ismeretterjesztő könyvkiadás egyik jelentős vállalkozása: megjelenetik trencsényi-waldapfel imre mitológiját lengyel nyelven. külön fejezet a lengyel nyelvű magyar művek eredményeinek felsorolásánál az ifjúsági és gyermekirodalom. a magyar szerzők ifjúsági regényeit keresik és szívesen olvassák a lengyel fiatalok. összegezve: 1945-től 1962-ig a magyar szépirodalom művei közül 122 kötet - mintegy 2,500.000 példányban - jelent meg lengyelül. /mti/

.-.

bb 50. asszonyok mentették meg a leégéstől egy terményraktárt sásdon

vid te szb szf

1962. november 16.

különös tüzeset történt csütörtökön sásdon, a malomipari és terményforgalmi vállalat 2-es telepén, ahol a nedves napraforgómagot légcsatornán továbbított hővel szárították. a gyors melegítés hatására a nedves napraforgómagból áramló sok gőz felgyülemlett és robbanást okozott. a robbanás megrongálta a hőlégcatornát, így a láng a tüzelőtérből valószínűleg a szárítóberendezésbe került, s felgyújtotta azt.

a helyszínen dolgozó három asszony, fehér józsefné, balogh józsefné és idős vészti jánosné, valamint a segítségükre siető márfi béla azonnal szembeszállt a tüzzel. főként a négy dolgozó áldozatos helytállásának köszönhető, hogy a régi, gyulékony épület, valamint a benne levő 150 tonnányi termény nem vált a lángok martalékává. a tüzet a rövidesen megérkezett sásdi önkéntes és a dombóvári állami tűzoltóság közreműködésével gyorsan eloltották. az ugyancsak kivonult pécsi tűzoltóknak már nem akadt dolguk. így a kár nem több tízezer forintnál. /mti/

.-.

17.00/n

-33-

bb 48. a kongresszusi vállalások teljesítésének jegyében - másfél hónappal korábban nyitották meg az istenmezejei új bentonitbányát - több mint félmillió forintot takarítottak meg a berentei fiatalok - pótolták elmaradásukat az egercsehi bányászok - tizennégy napos időnyereség a turbinák revíziójánál a november 7. erőműben

ö vid szf/te szb szf

1962. november 16.

az istenmezejei bentonitbányászok kiváló eredményt értek el a kongresszusi munkaversenyben. a hangyabolyosi bentonittelepen, ahol az eddigieknél lényegesen gazdagabb lelőhelyre bukkantak, vállalták, hogy a kongresszus tiszteletére elvégzik az előkészítő munkát a bányanyitáshoz. a vágatot nyitó szocialista brigád már szeptemberben 102 métert haladt előre. november közepére befejezte azokat a munkákat is, amelyek év végére voltak előirányozva. a hangyabolyosi új bányában így a tervezettnél másfél hónappal korábban, már november 16-án megkezdték a termelést.

az üzempróbázó berentei vegyiművekben a jövő év elején kezdik meg az üzemszerű termelést. az új gyár építését és szerelését sok munkával segítették a fiatalok is. jelenleg 11 ifjúsági csapat versenyez a szocialista brigád címért 146 taggal, az építkezés és szerelés végső befejezésén. a brigádok a pártkongresszus tiszteletére egyes részmunkákat a szerződésben megállapított határidők előtt 10-35 nappal fejeztek be, a szerelési elmaradásokat pedig pótolták. különböző ujitásokkal 580.000 forintot takarítottak meg a népgazdaságnak. így - többek között - a vizlágyitónál a szűrőfejek módosításával 300.000 forintos megtakarítást értek el. a kábelárkok ásásánál, a területrendezésnél, a vegyszeres vagonok kirakásánál, valamint a törmelék takarításnál eddig csaknem hétezer óra társadalmi munkát végeztek, amivel ugyancsak jelentős kiadástól mentesítették a vegyiművet.

az egercsehi bányászokban az idén igen nehéz geológiai viszonyok között dolgoztak a bányászok. emiatt 606 vagon szén kitermelésével maradtak el. megfogadták, hogy a pártkongresszusig megfizetik tartozásukat. vállalásukat kilenc nappal a határidő előtt teljesítették. pénteken újabb 11 vagon szenet termeltek tervén felül. ezzel már november havi tervüket is túlteljesítették.

az inotai november 7. erőmű dolgozói a kongresszusi verseny elmúlt heteiben végezték el az üzem három turbinájának minden évben esedékes revízióját. a felelősségteljes nagy munkát 14 nappal határidő előtt kifogástalanul fejezték be.

/folyt. köv./

17.10/n

-34-

bb 48. /a kongresszusi vállalások... 1. folyt./ szb

az időnyereséggel több mint 1,300.000 forintot takarítottak meg a népgazdaságnak. ezenkívül valamennyi vállalásuk jelentős részét teljesítették már és eddig összesen több mint hat és félmillió forint a megtakarításuk. a megtakarítás jelentős összege több mint négy millió forint, ujitásokból származik. /mti/

-.-

bb 49. lehullott az első hó a hegyekben és az alföldön - kiadós esők a dunántúlon - szélviharral érkezett a tél első hulláma

i so/gg szb ká

1962. november 16.

az időjárásban beköszöntött a már nagyon időszerű fordulat: elérte hazánkat a tél első hulláma. november első fele a déli meleg áramlások jegyében telt, csütörtökön délután azután zuhanni kezdett a légnomás és heves északnyugati légáramlás tört be hazánkba, amely esőket és havat hozott.

csütörtökön budapesten a légnomás 7 millimétert esett, majd éjszaka gyorsan emelkedni kezdett, pénteken pedig erős ingadozások jelezték a nagy változást. budapesten péntek reggel a szélvihar sebessége 21 méter volt másodpercenként, míg a síófoki megfigyelő állomásról délelőtt 25 méteres sebességű szelet jelentettek.

az északnyugati légáramlás esőt hozott, amelyből főleg a dunántúl és az északi megyék, a mátra és a bükk vidéke kapott bőségesen. somogyzobon csütörtökönként péntekre virradó éjszaka és a reggeli órákban 48 liter csapadék hullott négyzetméterenként. romhányból 41, nagykanizsáról és dobogókörül 38 milliméteres csapadékot jelentettek. a dunántúlon általában 20-25 milliméter csapadék hullott. az alföld azonban még mindig elég keveset kapott az esőből; 5 milliméter körül volt az átlag péntek reggelig.

lehullott az első hó a hegyvidéken és az alföldön. havazást jelentettek többek között a mátrából, a pilisből, a budai hegyek nagykovácsi részéről. a kékestetőre a szokásosnál több mint egy hónappal később hullott le az idén az első hó. pénteken a déli órákban 4-5 centiméteres hóréteg borította a tájat, s megjelentek az első síelő és rődlizók is. az alföldre viszont a szokott időben „menetrendszerűen” érkezett meg az első kisebb havazás.

pénteken délután budapesten már csak 4 fok volt a hőmérséklet. /mti/

17.15/nc

-35-

bb 51. több mint 2.300 lakóház szocialista megörzésre
1962. november 16.
i vt/tm szb sr

a 13. kerületben eddig 2.370 épületet vettek át szocialista megörzésre a lakóbizottságok. pénteken délután az evőszék és acélárugyár művelődési termében egyidejűleg nyolc ház - a mohács utca 9-10-18//a-18/b-19, valamint a Lehel ut 32-49/a-49/b - lakóbizottságaival kötött szocialista szerződést a 9. számú házkezelőség. a megállapodás azt jelenti, hogy a rendelkezésre bocsátott pénzből - együttesen több mint 430.000 forintból - költségvetés alapján a lakóbizottságok önállóan gazdálkodnak, elvégzik a szükséges különböző javításokat, felújításokat. /mti/

bb 52. a balaton- és a bakony-vidék idegenforgalmáról tárgyalt a veszprém megyei képviselőcsoport
1962. november 16.
vid fm/tné szb fm

az országgyűlési képviselők veszprém megyei csoportja pénteken veszprémben ülést tartott, amelyen a balaton- és a bakonyvidék idegenforgalmáról tárgyalt. az ülésen résztvett kossa István közlekedés- és postaügyi miniszter, az országos idegenforgalmi tanács elnöke, jakab sándor, az országos idegenforgalmi tanács titkára, és major béla, a balatoni intéző bizottság főtitkára.

a képviselőcsoport ülésén dr. zákonyi ferenc a veszprém megyei tanács idegenforgalmi hivatalának vezetője beszámolt az 1962. évi idegenforgalom eredményeiről és tapasztalatairól. a beszámolóban kitűnt, hogy az idén nagymértékben fejlődött a balatonpart idegenforgalma. az eddig rendelkezésre álló adatok szerint csupán az észak-balatonpart és a bakonyvidék forgalma meghaladja a 800.000 főt, ami csaknem 15 százalékkal nagyobb a tavalyinál. az új idegenforgalmi létesítmények méltóak a balaton európai hírnevéhez és kellőképpen szolgálják a vendégek pihenését, szórakozását. veszprém megye üdülőhelyein csupán a szállodákban, motelben 106.000 ember vendégeskedett. a külföldi turisták száma meghaladta a 28.000-et.

a bakonyvidék idegenforgalmának továbbfejlesztése céljából a jövő év elején megalakul a bakonyi intéző bizottság, amelynek feladata lesz a szállodahelyzet és az üthálózat megjavításának, továbbá új vendéglátóipari üzemek létesítésének szorgalmazása. /mti/

17.25/n

-36-

PK

bb 53. debreceni egyetemisták tanulmányutja a viiharsarokban
1962. november 16.
vid fm/tné szb fm

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem neveléstudományi intézete népművelési szemináriumának 26 hallgatója többnapos tanulmányutra ment a viiharsarokba. a debreceni egyetemisták pénteken érkeztek békéscsabára, ahol felkeresték a szlovák nemzeti-ségi diákkotthont. a következő napokban megtekintik a békéscsabai kulturális intézményeket, köztük a muzeumokat, a békéscsabai megyei könyvtárat, és tanulmányozzák a balassi bálint művelődési otthon munkáját. /mti/

bb 54. kitüntetés

k szb sr
1962. november 16.

a népköztársaság elnöki tanácsa martin ferencnek, a magyar népköztársaság pekingi nagykövetének, a munkásmozgalomban kifejtett több évtizedes tevékenysége, valamint a külügyminisztérium területén végzett eredményes munkássága elismerésül, 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetését adományozta.

a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára, péter jános külügyminiszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes. /mti/

bb 55. giacomo debenedetti római professzor előadásai

k bc/hné szb sr
1962. november 16.

giacomo debenedetti, a római egyetem professzora, - aki az eötvös loránd tudományegyetem meghívására érkezett magyarországra, - a héten több előadást tartott eugenio montale-ről, az új olasz nemzeti-díjas költőről az egyetem bölcsészettudományi karán. /mti/

17.30/n

-37-

PK

bb 56. trolibuszal ütközött össze a személygépkocsi - közlekedési balesetek a fővárosban

i bc/hné szb sr

1962. november 16.

a 7. kerületi péterfy sándor utca és nefelejts utca kereszteződésében suhaj istván, 32 éves gépkocsivezető a ba 12-01 rendszámú személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget egy 78-as jelzésű trolibusznak, a két jármű összeütközött. a gépkocsiban utazó suhaj istván, karnizs pál, ónódi antal egrí lakosok, s a trolibuszon utazó benefi jános, gálvölgyi jános, hunk jános, kázmér bertalan, kiss jánosné budapesti lakosok könnyebben megsérültek. az anyagi kár a két járműben mintegy 25.000 forint. a vigyázatlan gépkocsivezetőtől bevonták vezetői jogosítványát.

a 9. kerületi üllői ut 43. számú ház előtt tóssér lajos, 33 éves asztalos ea 57-19 rendszámú motorkerékpárjával a megengedettnél gyorsabban hajtott, s fékezéskor felborult. súlyos sérüléssel kórházba szállították.

az üllői uton a bláthy ottó utca torkolatával szemben a ce 91-16 rendszámú személygépkocsi, - mert kormány szerkezete menetközben meghibásodott, - utszéli fának ütközött. vezetője, békefi károlyné, 28 éves budapesti lakos, súlyosan megsérült. kórházba szállították.

a népköztársaság utja és a vörösmarty utca kereszteződésénél végh károly figyelmetlenül vezette a ca 07-06 rendszámú személygépkocsit, szabálytalanul előzött, s a gyalogátkelőhelyen elütötte tóth jánosné 42 éves budapesti házfelügyelőt. az asszonyt könnyű sérüléssel kórházba szállították. végh károlytól bevonták 1-es számú ellenőrző lapját.

a szent istván körut 2. számú ház előtt ittasan, nem a kijelölt helyen haladt át az uttesten pallós jános 55 éves budapesti lakos, s nekiment egy 39-es jelzésű autóbusznak. könnyű sérüléssel kórházba került.

a muzeum körut és a rákóczi ut torkolatában fodor gyuláné, 71 éves utas, mozgó 68-as villamosról lépett le. könnyebben megsérült: kórházba szállították.

a 17. kerületben, rákoscsabán, a kossuth lajos utca 1. számú ház előtt, orlovszky károlyné 34 éves utas egy 69-es autóbuszon leszállás közben megcsúszott, leesett, s magával rántotta erzsébet nevű, 7 éves gyermekét. a leány könnyebben megsérült: a kerületi rendelőintézetben elsősegélyben részesítették. /mti/

17.50/n

-38-

Handwritten signature

bb 58. hazaérkezett a bolgár kommunista párt 8. kongresszusán résztvevő magyar pártküldöttség

c-lm sr hazaérkezett bulgáriából nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság és németh károly, a központi bizottság tagja, a kb mezőgazdasági osztályának vezetője, akik részt vettek a bolgár kommunista párt 8. kongresszusán. /mti/

--

bb 59. rónai sándor, az országgyűlés elnöke

gk-lm sr

1962. november 16.

pénteken fogadta v. guszevet, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének tanácsosát és g.i. turjanyicát, a nagykövetség első titkárát, akik a szovjetunió legfelső tanácsa megbízásából átadták a legutóbb a szovjetunióban járt magyar parlamenti delegációról készült filmet. /mti/

--

bb 60. zenei szakemberek országos tanácskozása győrött

vid fm/tné-lm fm

1962. november 16.

pénteken országos tanácskozást tartottak győrött a megyék zenei szakbizottságainak vezetői. a népművelési intézet zenei osztálya által rendezett tanácskozáson előadást tartottak a győrmegyei zenei szakbizottság munkájáról, a zenei ismeretterjesztés eddigi eredményeiről és jövő terveiről, majd a képviselők a liszt ferenc állami zeneiskolában meghallgatták a nemrég alakult győri zeneirodalmi színpad műsorát. /mti/

--

bb 61. öt megye tsz-jogászainak tanácskozása győrött

vid fm/tné-lm fm

1962. november 16.

győr-sopron, vas, veszprém, fejér és komárom megye termelőszövetkezeti jogtanácsosai és a hazafias népfront mellett működő jogi akcióbizottságok vezetői pénteken győrött tanácskoztak. dr. seres imre, az ötvös loránd tudományegyetem állam- és jogtudományi karának docense előadást tartott a termelőszövetkezetek jogi képviselőivel kapcsolatos kérdésekről. /mti/

--

18.58/n

-39-

Handwritten signature

bb 57. dobi istván üdvözlő távirata szudán nemzeti ünnepe
alkalmából

k kum hné szb sr

1962. november 16.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, a szudáni köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte ferik ibrahim abbud-ot a szudáni köztársaság fegyveres erők legfelsőbb katonai tanácsa elnökét. /mti/

--

bb 65. előzetes jelentés: több mint negyedmillió ember látta a szovjet filmhét budapesti előadásait

i di/gk szb sr

1962. november 16.

a fővárosi moziüzemi vállalatnál elkészítették az idei szovjet filmhét előzetes mérlegét. a statisztika adatai szerint november 8 és 14 között budapesten több mint negyedmillió ember nézte meg a mozik műsorán szerepelt szovjet filmeket. sok nézőt vonzottak az újdonságok, az iván gyermekkor, a hátha mégis szerelem és az elmentem a nap után, ugyanakkor látogatottak voltak az elmúlt években már játszott alkotások is. /mti/

--

bb 66. elutazott a szovjet filmküldöttség két művésztársa

i di/hné szb sr

1962. november 16.

pénteken elutazott hazánkból az idei szovjet filmhét eseményein részt vett filmküldöttség két művésztársa: zsanna prohorenko és valentyin zubkov. bucsuztatásukon résztvett a magyar filmművész-társadalom számos képviselője. fjodor belov, a szovjet filmforgalmazási főigazgatóság vezetője a hunnia és a budapesti filmstúdió most készülő újdonságaival ismerkedik és további magyar filmek ~~szerepéről~~ tárgyal. /mti/

--

18.00/n

-40-

PK

bb 62. ünnepség a 120 éves esztergomi tanítóképző intézetben

vid fm/tné-lm fm

1962. november 16.

pénteken jubileumi napok kezdődtek az esztergomi tanítóképzőben - abból az alkalomból, hogy 120 évvel ezelőtt alakult meg az iskola elődje, a „mesterképző intézet”. hegedüs rajmund igazgató megnyitó beszéde után ünnepi tanácsülésen megemlékeztek a „mesterképző intézet”, életrenhivásáról és a hazai felsőfokú tanítóképzés megvalósításának történetéről. /mti/

--

bb 63. öt megye kisz-vezetőinek tapasztalatcseréje székesfehérvárott

vid sze-lm fm

1962. november 16.

pénteken székesfehérvárott megkezdődött a győr-sopron, veszprém, komárom, pest és fejér megyei kisz vezetői közötti kétnapos tapasztalatcseréje. a tanácskozást misik sándor, a kisz központi bizottsága mezőgazdasági osztályának vezetője nyitotta meg, majd bodnár lászlóné, a kisz központi bizottságának tagja, a kisz fejér megyei bizottságának titkára számolt be arról a munkáról, amelynek eredményeként a legutóbbi időben 3 000 fiatal lépett be fejér megye termelészövetkezetébe.

az értekezlet résztvevői megtekintették a polgárdi vörös csillag és a mezőszilasi mezőföld termelészövetkezetet, megismerkedtek az ottani kisz-szervezetek tevékenységével és beszélgettek a fiatalokkal. az értekezlet szombaton folytatja munkáját. /mti/

--

bb 64. békés megyében szerepel a balassagyarmati palóc együttes

vid fm/tné-lm fm

1962. november 16.

a balassagyarmati palóc együttes - a magyarországi szlovák demokratikus szövetsége és a hazafias népfront békés megyei bizottságának meghívására - békés megye községeiben vendégszerepel. a palóc együttes hangulatos műsorát pénteken délután és este élek termelészövetkezeti község művelődési házában több mint ezren tekintették meg. /mti/

--

18.15/n

-41-

PK

bb 67. francia tudós előadása az akadémián

i ms/gg szb sr

1962. november 16.

a magyar történelmi társulat pénteken molnár erik akadémikus elnökletével felolvasó ülést tartott, amelyen a magyar tudományos akadémia vendége, fernand braudel, a nemzetközi gazdaságtörténeti szövetség elnöke ismertette a haladó francia gazdaságtörténet mai helyzetét, kutatási és módszertani problémáit. /mti/

-.-

bb 68. elkészítik a balaton-part történelmi borvidékének táblásítási tervét - veszprém megye vezető mezőgazdasági szakembereinek tanácskozása zánkán

vid sze szb ká

1962. november 16.

a második öt éves tervben veszprém megye történelmi borvidékén 3.200 hold új szőlőt telepítenek. az új szőlőskertek kialakítását azonban gátolja, hogy a régi telepítések széttagoltak, közöttük kisebb-nagyobb szántók, legelők, sok helyen pedig nyaralók és üdülők helyezkednek el. ahhoz, hogy a rekonstrukciós terv valóra váljék és nagyüzemi jellegűvé alakítsák át a balaton-part történelmi borvidékét, fel kell mérni a telepítési lehetőségeket és el kell készíteni a balaton-part szőlőtáblásítási tervét.

az ültetvénytervező és kivitelező vállalat irányításával a nyári szünetben kísérletképpen hat községben a keszthelyi agrártudományi főiskola és a székesfehérvári jáky józsef ut-építési technikum geológus hallgatói felméréseket végeztek, térképeket készítettek a jelenlegi telepítések helyzetéről és a táblásítási lehetőségekről.

a kísérleti felmérések eredményeit és jelentőségét pénteken tárgyalták meg zánkán veszprém megye vezető mezőgazdasági szakemberei. a tanácskozáson résztvett keserü jános földművelésügyi miniszterhelyettes, vándor józsef, a megyei pártbizottság titkára, a megyei pártbizottság mezőgazdasági osztályának munkatársai, dr. bodogán jános, a megyei tanács vb elnöke. a tanácskozáson elhatározták, hogy a közeljövőben a szőlészeti kutató intézet, a keszthelyi agrártudományi főiskola és az ültetvénytervező- és kivitelező vállalat még husz balatonparti községben végez felméréseket. a táblásítási terv elkészítésébe bevonják a balatoni intéző bizottságot és közösen jelölik ki a nyaralók építésére, illetve az új szőlők telepítésére alkalmas területeket. /mti/

-.-

18.20/n

-42-

PK

bb 69. vita a nevelési terv egészségügyi vonatkozásairól

t ms/gg szb sr

1962. november 16.

pénteken az egészségügyi minisztérium egészségügyi felvilágosítási központjában vitát rendeztek az általános iskolai nevelési terv egészségügyi vonatkozásairól. a bevezető előadást nagy jánosné, az országos pedagógiai intézet tanszékvezetője és dr. katoná ibolya, az egészségügyi minisztérium osztályvezetője tartotta. a megjelent egészségügyi szakemberek érdeklődéssel hallgatták a vita 25 felszólalóját. többek között javaslatok hangzóttak el a tanulók délutáni napirendjére. az országos testnevelési és sportegészségügyi intézet igazgatója azt ajánlotta, hogy a napirendben legalább két óra szabad levegőn tartózkodást irjanak elő. sokan foglalkoztak a napközi otthonok kérdésével. többen panaszkodtak, hogy az egészségügyi berendezések még nem minden iskolában megfelelőek és így gyakori eset, hogy az évodában elsajátított helyes egészségügyi szokásokat az iskolában elhanyagolják. a felszólalók rámutattak, hogy az iskolai testnevelés feladata egészséges, munkabíró emberek nevelése. az egészségügyi felvilágosítás mellett figyelmet kell fordítani a gyermekek idegrendszerének védelmére, személyiségük zavartalan fejlődésére. a vita az előadók válaszával ért véget. /mti/

-.-

bb 70. a lengyel publicisták klubjának

gk szb sr

1962. november 16.

négytagú küldöttsége a magyar újságírók országos szövetsége vendégeként, egy heti tartózkodásra magyarországra érkezett.

/mti/

-.-

bb 72. magyar-lengyel barátsági est nyíregyházán

vid fm/tné szb fm

1962. november 16.

pénteken a nyíregyházi józsef attila művelődési házban magyar-lengyel barátsági estet rendeztek. kokas ferencnek, a hazafias népfront szabolics-szatmár megyei bizottsága titkárának megnyitója után jerzy zielinski, a budapesti lengyel nagykövetség első titkára mondott beszédet. /mti/

-.-

19.14/ szb

-43-

PK

bb 71. az egyetemi színpad műsora

sze-lm sr

1962. november 16.

a külvárosi éj és a medvetánc című kötetek költeményeit mutatja be a józsef attila napjai című sorozat harmadik előadásában az egyetemi színpad november 17-én, szombaton délután fél 4 órakor. a műsorban, - amelyet 20-án, kedden este 7 órakor megismételnek, - versek, kortársi visszaemlékezések és verselemzések hangzanak el. a téli éjszaka című verset csóri sándor, az éját somlyó györgy elemzi. fellép berek kati, bodor tibor, jancsó adrienne, keres emil, tallós endre, zolnay zsuzsa és az egyetemi színpad szavalóköri tagjai. bodonyi anikó bartók műveket zongorázik, a vándor kórus pedig a mondd mit érlel című költeményt adja elő. vándor sándor megzenésítésében. vezényel révész lászló. a sorozatot surányi ibolya szerkeszti, rendező friss péter, dizlettervező makai péter./mti/

bb 73. időjárásjelentés

sze szb

1962. november 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. november 16-án, pénteken este:

a szél kissé mérséklődik

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, legfeljebb elszórtan futó eső, vagy hózápor. az északnyugati, északi szél kissé mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 4-7 fok között. /mti/

19.40/ szb

-44-

bb 74. jár a földalatti

szb la

1962. november 16.

a fővárosi villamosvasut tájékoztatása szerint a földalattin pénteken este husz órakor ismét megindult a forgalom. a szerelvények a hősök tere megállónál egyelőre egyik irányban sem állnak meg. /mti/

-. -

bb 75. áprily lajos és franyó zoltán ünneplése az írószövetségben

k v/sze szb

1962. november 16.

a magyar írók szövetségének műfordítói szakosztálya pénteken a szövetség klubjában műsoros esten emlékezett meg áprily lajos és franyó zoltán 75. születésnapjáról. gereblyés lászló, a műfordítói szakosztály elnöke bevezető szavai után a szerzők műveit bodor tibor, horváth ferenc, ilosvay katalin és létay klára tolmácsolta, majd lengyel balázs és rónay györgy méltatta áprily lajos és franyó zoltán munkásságát. /mti/

-. -

20.30/n

-45-

Handwritten signature

bb 76. újabb külföldi küldöttségek érkeztek a párt 8. kongresszusára

t hi/sze-lm la

1962. november 16.

pénteken újabb külföldi küldöttségek érkeztek a magyar szocialista munkáspárt 8. kongresszusára.

a japán kommunista párt képviselőjében háromtagú delegáció - satomi hakamada, a japán kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a delegáció vezetője, továbbá itari yonehara, a központi bizottság titkára és masayoshi oka, a központi bizottság tagja - érkezett hazánkba. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren brutyó jános, az mszmp központi bizottságának tagja fogadta.

az amerikai egyesült államok kommunista pártját a kongresszuson henry winston, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság alelnöke képviseli, akit a repülőtéren hotlai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője üdvözölt.

budapestre érkezett továbbá henri trüb, a svájci munkáspárt politikai bizottságának tagja, akinek fogadására a repülőtéren megjelent kossa istván, az mszmp központi bizottságának tagja.

az indonéz kommunista párt képviselőjében ismail bakri, a központi bizottság titkárságának tagja és sujana, az indonéz kommunista párt nyugatjávai területi bizottságának helyettes titkára érkezett a kongresszusra. a delegációt ilku pál, az mszmp központi bizottságának tagja fogadta.

pénteken érkezett meg saliba khamis, az izraeli kommunista párt központi bizottságának titkára is, akit k. nagy sándor, az mszmp központi bizottságának tagja üdvözli./mti/

--

bb 77. új magyar drámát mutattak be a nemzeti színházban

k v/sze-lm la

1962. november 16.

pénteken este mutatták be a nemzeti színházban dobozy imre holnap folytatjuk című mai tárgyú színpadi alkotását. a darabot marton endre rendezte, a díszleteket varga mátyás, a jelmezeket vágó nelly tervezte. a főbb szerepeket básti lajos, bessenyi ferenc, kálmán györgy, zolnay zsuzsa, fülöp zsigmond alakította.

dobozy imre drámáját a bemutató közönsége tetszéssel fogadta./mti/

--

21.10/n

-46-

bb 78. olasz professzor a magyar sajtó házában

k v/sze-lm la

1962. november 16.

a magyar sajtó házában pénteken a hazánkban tartózkodó giacomo debenedetti, a római egyetem professzora előadást tartott a mai olasz irodalom helyzetéről, problémáiról. a beszámolót sötér istván akadémiai levelező tag, a magyar pen klub elnöke vezette be, majd az olasz vendég megtartotta nagy érdeklődéssel kísért előadását./mti/

--

bb 79. fogadás a bolgár kulturában

la-lm lm

1962. november 16.

a budapesti bolgár kultúra fennállásának tizedik évfordulója alkalmából pénteken este népköztársaság utja 7. sz. alatti székházában fogadást adott a hazafias népfront munkatársai tiszteletére. a fogadáson résztvettek szatmári nagy imre és harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkárai, valamint a hazafias népfront országos tanácsának, budapesti bizottságának munkatársai, megyei és budapesti kerületi bizottságainak titkára és munkatársai. ott volt jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a nagykövetség több tagja is.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le./mti/

- v é g e -

le

21.45/n

-47-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 160-400, 360-060

A szerkesztési és kiadási felelős a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. november 17.

bb 1. brecht-főpróbák a madách színházban - új magyar vígjáték próbái kezdődtek a madách színház kamara színházában

1 v/gk szb sr

1962. november 17.

a madách színházban a befejezéshez érkeztek a svejk a második világháborúban című darab előkészületei: már a főpróbákat tartják brecht izgalmas, érdekes alkotásából. a művészek vámos lászló irányításával készülnek a december elsejei bemutatóra. a címszereplő körmendi jános, partnernője psota irén.

a brecht-főpróbákkal párhuzamosan megkezdték a próbákat gyárfás miklós változnak az idők című új vígjátékából. a szerző mai tárgyú darabjában egy professzor - 1953-ban - levelet ír angliában élő magyar kollégájának és megszakítja vele a kapcsolatot, nehogy kellemetlenségei legyenek a „nyugati ismeret-ségből, ... - így kezdődnek a vígjáték bonyodalmi. a darabot pártos géza rendezzi, a szerepeket ajtay andor, greguss zoltán, kiss manyi, csürös karola, szemere vera és avar istván alakítja.

gyárfás miklós vígjátékát december 21-én mutatják be a madách színház kamara színházában. /mti/

-. -

bb 2. tanulmánykötet a magyar sztrájkmozgalmak történetéről

1 lv/tm szb sr

1962. november 17.

a legújabbkori történelmi múzeumban egy tudományos kutatócsoport megkezdte a magyar sztrájkmozgalmak történetének feldolgozását. a munkaközösségnek az összegyűjtött anyagokból ki kell válogatnia a kortörténelmi szempontból legértékesebbeket. sok régi dátumnak kell utánanézni, esetleg helyesbíteni azokat és szemtanukat meghallgatni. az is előfordulhat, hogy a szándékosan elferdített írások nehezítik majd munkájukat.

a munkaközösség tagjai a kutatásra egy évet szánnak, utána állítják össze a 25 évre tervezett tanulmánykötetet. /mti/

-. -

20.34/n

-1-